

Nádszegi

HírHARANG

JÚLIUS 2021, XVII. ÉVFOLYAM, 2. SZÁM

WWW.TRSTICE.SK

Rend a lelke
mindennek

3. OLD.

Nádszeget
szolgálva

18-19. OLD.

Akikre büszkék
vagyunk

22-25. OLD.

Tisztelt lakosok, kedves nádszegiek

KACZ ÉVA, NÁDSZEG POLGÁRMESTERE

Hát újra itt van! A NYÁR! Sokat vártunk rá, már azt hittük megréfal minket a természet, hiszen május végén még bőven elkel a melegebb öltözet és a fűtés sem volt még sok helyen kikapcsolva. Ahogy azonban már megszokhattuk, az időjárás is a feje tetejére állt és sokszor próbára tette már a türelmünket. Sok a panasz, hogy nyáron nagyon meleg van, télen nincs elég hideg, vagy épp fordítva

és tényleg folyamatosan a legszélsőségesebb időjárással küzdünk. Küzdünk nagy károkat okozó gyors viharokkal, amik visznek utat, tetőt, szárítót vagy a szinte sivatagi forrósággal, amely tönkreteszi a terményeket és ártalmas az egészségnek... Sok panaszunk lehet az időjárás viszontagságaira, de igazából magunkba kellene néznünk elsősorban. A világ, a Föld kibillent egyensúlyából: évtizedek óta kongat-

ják a vészharangokat a globális felmelegedés kapcsán, és ideért az, amiről már évek óta beszélnek a tudósok. Az utolsó utáni pillanatban vagyunk, hogy változtassunk a Földhöz, a világhoz való hozzáállásunkon, hiszen csak rajtunk, embereken múlik. Már nem arról beszélünk, hogy unokáinknak milyen körülményeket hagyunk, hanem arról, magunknak milyen körülményeket alakítunk ki öregségünkre! Nem becsültük eléggé Közép-Európa egyik legnagyobb kincsét, az ivóvizet, megmérgeztük a folyamatos vegyszerhasználattal, építkezésekkel és mondjuk ki: a szeméttel. A szemét, a hulladék témája folyamatosan egyre nagyobb teret kap a közéletben. Jogszabályok születnek, hogy javítsunk a helyzeten és az extra figyelmet már érezzük a pénztárcánkon is. A jó hulladék az a hulladék, amely nem alakul ki. Falun élünk, próbáljunk meg visszatérni elődeink gazdálkodási módszereihez! Próbáljunk „zölden” gondolkodni

– komposztálni, ami komposztálható, tűzre vetni, ami tűzre való. A többi szétválogatni... Aki csinálja, tudja, hogy nem olyan nehéz, aki nem csinálja, az meg fog lepődni, milyen egyszerű és milyen kevés háztartási hulladék marad. Kezdjük magunknál, kezdjük otthon a Föld szeretetét és termeljünk kevesebb szemetet! Meghálálja a Föld, meghálálja a személgazdálkodó és meghálálja a pénztárcánk is, mert utóvégre kevesebb szeméttel kevesebbet kell majd fizetnünk. Jöhetne az ellenvetés, hogy kicsik vagyunk, kevesek vagyunk egy világviszonylatú változás eléréséhez. Egyedül valóban. De összefogással, odafigyeléssel csodákra lehetünk képesek.

Itt a nyár, strandolhatunk, dinnyét ehetünk, kirándulhatunk, már amennyire a helyzet megengedi. Kívánok mindenkinek balesetmentes, nyugodt nyarat, önfeledt kikapcsolódást és feltöltődést az őszi, téli időszakra!

Vázení obyvatelia, milí Trstičania!

EVA KACZOVÁ, STAROSTKA OBCE

Amáme to tu! LETO! Čakali sme na naňho dlho, už sme si mysleli, že počasie v máji je prvoaprílový žart, veď sme sa museli ešte aj ku koncu mája naobliekať teplejšie a kúrenie sme mali zapnuté. Ale v podstate, sme si už mohli zvyknúť, že počasie si robí z nás srandu už dlhšie obdobie. V lete je príliš teplo, v zime zas nie je dosť zima alebo práve naopak, čo tiež nie je normálne. Zažívame veľké búrky, ktoré nám berú cesty, strechy, sušičku, alebo leto, ktoré nám pripomína pomery v púšti a ničí nám úrodu aj zdravie. Mohli by sme pokračovať, mohli by sme sa sťažovať, ale v prvom rade by sme sa mali poobzerať okolo seba. Naša Zem

sa rozkývala, už desaťročia počúvame náreky vedcov, že treba niečo urobiť, že globálne otepľovanie a podobne. Pravdupovediac, už sme minuli posledné minúty a čas na zmenu. Je najvyšší čas, aby sme zmenili náš prístup k našej Zeme, lebo otázkou už nie je, aké pomery zanecháme našim vnúčatám, ale že aké si vytvoríme pre seba na staré kolená. Už nehovoríme o stáročiach, ale o desaťročiach, kým sa všetko zmení a už nebude cesta späť.

Nedocenili sme a otrávilí sme náš najväčší poklad, zároveň najväčší poklad Strednej Európy, pitnú vodu. Neustálym postrekom chemikáliami, stavbami, a musíme to povedať nahlas: aj odpadom. Zaniesli sme náš nádherný kraj odpadmi. Pričom otázke odpadov sa venuje stále väčšia pozornosť, rodia sa právne predpisy, ktoré majú pomery uregulovať, a túto „pozornosť“ cítime už aj na našej peňaženke. Ako hovoria múdri, dobrý odpad je ten, ktorý nevznikne. Žijeme na dedine. Skúsme sa vrátiť k hospodáreniu našich predkov. Skúsme viesť našu domácnosť trochu „zelenšie“, kompostovať čo sa dá, a čo sa nedá, vyseparovať. Kto to robí, vie, že to nie je až také ťažké, kto to nerobí, bude prekvapený, aké je to jednoduché a ako veľmi sa zníži množstvo vyprodukovaného komunálneho odpadu. Skúsme od seba, od vlastných domácností a podnikania, a Zem sa nám odvdáčí. Odvdáči sa aj odpadové hospodárstvo a v konečnom dôsledku aj naša peňaženka. Mohli by sme oponovať, že sami sme na to málo, aby sme dosiahli zmenu na svetovej úrovni. A je to pravda.

Ale ak sa k nám pridajú aj iní, môžu sa diať zázraky!

Je tu leto, môžeme si užívať dobré počasie, melóny, výlety, ak to situácia dovolí. Každému prajem beznehodové a kľudné leto, príjemný oddych a načerpanie dobrej energie na jesenné a zimné obdobie.

Čo sa ide diať so slovenskou škôlkou?

Je to asi najčastejšie znejúca otázka v poslednom období v okruhu rodičov s deťmi v predprimárnom vzdelávaní v našej obci. Skúsme sa pozrieť späť do histórie, ako sme sa dostali do tejto situácie, v ktorej sme, a ktorú situáciu musí samospráva v súčasnosti riešiť.

Trstice, ako obec disponovalo už dlhé roky veľmi stabilným počtom obyvateľov, pohybovalo sa to od 3700 do 3900, čo evokuje istú stabilitu aj v počte detí v obci. V '80-ich rokoch v obci boli dve škôlky s vyučovacím jazykom maďarským a jedna škôlka s vyučovacím jazykom slovenským, takže 3 škôlky naraz dokázali fungovať

Rend a lelke mindennek

KACZ ÉVA

Községünkben április 20-án járt le Cserkő Margit főellenőrszöny mandátuma. Jelezte, nem kívánja tovább folytatni már ezt a munkát, ezért a képviselőtestület új kihívás elé nézett a község új főellenőrét illetően. Valójában azonban ki is a község főellenőre, mik a hatáskörei és miért fontos, hogy szakmailag és erkölcsileg is kifogástalan személy kerüljön ebbe a pozícióba? A főellenőr pozíciója ugyanúgy választott és mandátumhoz kötött funkció, mint a polgármester vagy a képviselőtestület tagjaié, azzal a különbséggel, hogy a főellenőr személyét a képviselőtestület választja meg. Faramuci helyzet ez, hiszen egyrészt a polgármesternek nincs beleszólása abba, ki lesz a község

főellenőre, másrészt ezzel a személlyel kell a legszorosabban együttműködni. Másrészt ad ez a választási módszer egy bizonyos biztosságot is a polgároknak, hiszen a polgármester és a községi hivatal munkáját is ő ellenőrzi.

A főellenőr hatáskörei a következők:

A főellenőr ellenőrzi a község vagyonával és vagyoni értékű jogaival való gazdálkodás és rendelkezés törvényességét, eredményességét, gazdaságosságát és hatékonyságát, a község bevételeit, kiadásait és pénzügyi műveleteit, a panaszokat és petíciókat, az általános érvényű rendeletek betartását, beleértve a községi rendeletek, ill. a helyi képviselő-testületi határozatok

végrehajtását, a községi belső előírásainak teljesítését, a külön jogszabályok szerinti további feladatok teljesítését.

Az ellenőrző tevékenység a kiterjed a községi hivatal munkájára, a község által létrehozott szervezetek munkájára (iskola, kultúrház, stb.), azon jogi személyek munkájára, amelyekben a község vagyoni részesedéssel rendelkezik, ill. azon személyek munkájára, amelyek a község költségvetéséből céltámogatásban vagy visszatérítendő pénzügyi segítséget részesülnek. A pályázatot a képviselőtestület határozata alapján meghirdettük és nyilvánosságra hoztuk a község weboldalán, hivatali tábláján és hirdetésként megjelent az Új Szó egyik szombati kiadásában is. A választásra egy személy jelentkezett, **Varsányi Ilona** mérnök, galántai lakos. A képviselőtestület bizottságot hozott létre, amely ellenőrizte a jelölt beadványának teljességét. A dokumentációt a bizottság rendben találta. A választásra május 25-én került sor, ahol a képviselőtestület egyhangúlag megszavazta Varsányi Ilona mérnököt jelöltet. Varsányi Ilona szakmaisága megkérdőjelezhetetlen, közigazdász végzettsége és számos továbbképzése az önkormányzatok irányításáról és ellenőrzéséről kiváló alap a munkakör betöltéséhez. 15 éves főellenőri gyakorlattal rendelkezik és jelenleg is több környékbeli községben végez főellenőri tevékenységet.

Munkájához sok erőt és kitartást kívánunk!

a uspokojit tak nároky rodičov. A všetky boli plné. Koncom 70-ich rokov bol postavený nový komplex budov, ktorý dnes poznáme, ako škôlka. Vtedy boli postupne zrušené obidve maďarské škôlky, slovenská zostávala na mieste, kde dlhé roky ďalej pôsobila. S odstupom času prišiel demografický pokles a ukazovalo sa, že bolo dobrým rozhodnutím nechať si len jednu maďarskú škôlku namiesto dvoch. Škôlky fungovali ďalej v pokoji, až do rokov prelomu milénia, keď školy a školské zariadenia prešli pod pôsobnosť obce a financovanie predškolských zariadení musela zabezpečiť obec z prostriedkov, ktoré im na to poskytoval štát. Štát ustanovil tabuľkové platy pedagógov, počet detí na metroch štvorcových a pár ďalších drobností, avšak celú agendu zabezpečenia predprimárneho vzdelávania nechal na obec.

Po pár rokoch prišiel nápad alebo ponuka na odpredaj budovy slovenskej škôlky. V tejto chvíli to už ťažko roanalyzovať, čo bolo skôr. Veď, všetci sa trošku uskrómíme a zmestíme sa v jednej budove. Ešte raz zopakujem, v obci, kde je stabilný počet obyvateľov a desaťročia sa plnohodnotne využívali tri budovy škôlok! Zrazu

malo stačiť jedna budova. Okruh dotknutých rodičov alebo vedenie školy sa neozývalo, alebo sa ozývalo nedostatočne, obec nehnuteľnosť v roku 2013 odpredala. Slovenská škôlka sa nasťahovala do maďarskej a obidvom inštitúciám sa vytvorili vysoko nedôstojné a stiesnené podmienky na výchovno-vzdelávaciu činnosť a rozvoj. Bolo úplne jasné od samého začiatku, že tento koncept nebude a nemôže fungovať, a takýmto opatrením obec bude sústavne porušovať hygienické nariadenia. Bublina praskla, keď Maďarsko poskytlo finančné prostriedky na dobudovanie predškolskej infraštruktúry, avšak samozrejme iba pre deti, ktoré navštevovali maďarskú škôlku. Prirodzene o slovenskú časť sa má starať Slovensko a slovenský dotačný systém. Kým však počkáme, že sa postará, samospráva si uvedomuje neudržateľnosť tejto situácie. Obec tak zakročila a rysujú sa lepšie podmienky a krajšie zajtrajšky aj v slovenskej škôlke.

Po minuloročných urovnaniach majetkoprávných vzťahov medzi obcou Trstice a neziskovou organizáciou Tolerancia vyzera, že od 1. septembra tohto školského roka budeme môcť poskytnúť aj na prvom

poschodí školskej jedálne dôstojné podmienky pre materskú školu s vyučovacím jazykom slovenským a čiastočne tým navrátiť školský charakter budovy. Plánuje sa, že najmenšie deti budú umiestnení v pavilóne, kde sú teraz, a väčšie deti, ktorí sú v predškolskom ročníku, budú mať vytvorené priestory na poschodí. Síce naďalej budú len dve skupiny detí, ale doterajší počet prijatých detí sa navýši z 30 na 50, a všetky žiadosti z Trstíc budeme vedieť uspokojiť. Samozrejme z dlhodobého hľadiska nie je to najvhodnejšie riešenie, a hľadáme stále možnosti a projektové výzvy, ako zabezpečiť výstavbu nového pavilónu k existujúcemu školskému pavilónu.

Bývalá slovenská škôlka, dnes Tesco, bola odpredaná v roku 2013 za 160 000 EUR. Už po roku to bolo jasné, že to bol omyl a treba urobiť nápravu. Tento krok bol čiastočne napravený investíciou do maďarskej časti vo výške 300 000,- EUR v roku 2017-2018. Ďalších 300 000,- EUR je treba, aby sme rovnaké podmienky vytvorili aj pre slovenskú materskú školu. Každý si môže zväziť sám, či to bol dobrý obchod... /E. K./

Kegyeleti hely, temető

ELEK LÁSZLÓ ATYA

Gyermekekorom egyik örömteli élménye a temető látogatása volt. 6-7 évesként, nagynéném gyakran magával vitt a temetőbe, ami számomra szinte kirándulásnak számított. Elemózsiát és teát is készített számomra, hogy megfelelően elfoglaljam magam, míg ő rendbe teszi azt az öt-hat sírhalmot, amit rendszeresen gondozott. Természetesen én minden alkalommal gyertyát akartam gyújtani, mert ugyebár meggyújtott gyertya nélkül nem maradhat a sírhalom. Ez a cselekedet minden temetőlátogatás alkalmával meg is történt, csak hát részemről nehéz volt kivárni a sírgondozás végét. Nagynéném viszont ragaszkodott ahhoz a meggyőződéséhez, hogy előbb a sírhalom rendbetétele, majd a végén a gyertyagyújtás és az ima. Emlékszem, hányszor, de hányszor elmondta, melyik sírban melyik rokonunk nyugszik. Engem pedig, mint kisgyereket, mindig összeavart a sógorok, nagynénik, nászok, komák, első-, másod-, harmadfokú unokatestvérek

stb. elnevezések kuszasága. Persze, hogy nem jegyeztem meg. Pedig így felnőtt fejjel átgondolva, s meglátogatva szülőfalum temetőjét, meg kell állapítanom: nagy kár!

A születés és az elmúlás valósága az emberiség kezdetétől fogva jelen volt a történelemben. A születés általi megjelenésünk a családban örömteli eseménynek számít. Létünk meghatározza helyünket a közösségen belül. Viszont ez a földi lét nem tart örökké, mert jobb esetben pár évtized leforgása után teljesen megváltozik minden, s a családnak már az elhunytjáról kell gondoskodni. A holttest elhelyezése a végső nyughelyére világszerte meghatározta a népek hitbeli meggyőződését, azon elképzelését, hogy kell lennie egy olyan létnek, ami az élők számára megmagyarázhatatlan, de mégis létező valóság.

A világban létező temetkezési szokások módja túl bonyolult ahhoz, hogy ebben a

cikkben akárcsak röviden is foglalkoznánk vele. Inkább az őskeresztény kortól kialakult szokásokat említem meg a Magyar Katolikus Lexikon segítségével, ahol többek között a következőket olvashatjuk a **temetéssel** kapcsolatban: „A keresztények temetkezési módja az 1-2. században a zsidókétól és a pogányokétól semmiben sem különbözött, külön temetőik sem voltak. De a szokásos halotti kultuszon kívül (emléknapok megülése, sírok felvirágoztatása, kidíszítése és halotti tor megülése) egyesek szűkebb körben már halotti misét tartottak. A temetés ősi mozzanatai: a halott fölrautalozása otthon vagy a templomban, olajjal megkenése, felöltöztetése, megkoszorúzása; halotti virrasztás; a halál fölötti győzelem jeleként gyertyás és tömjénes körmenet a templomba; búcsúcsók, a holttest lepelbe göngyölése és elföldelése. 250 után a keresztényüldözések a temetés módjában is változást hoztak. A keresztények nemcsak szegényeiket temették el, hanem rendszeresen kijártak pl. a tengerpartra, összeszedték a hajótöröttek kivetett tetemeit, és eltemették azokat is.” A **temetőkről** a Magyar Katolikus Lexikon a következőket tudatja velünk: „Az őskeresztények sírjai a nyílt utak mellé kerültek Rómában: Szt. Pétert a Via Triumphalis mentén a vatikáni domb alá, Szt. Pált 2 mérföldre a várostól, az ostiai út mellé temették. Idővel helyhiány következtében Rómában és más városokban, ahol a talajviszonyok (tufa) megengedték, földalatti temetkezési helyeket, katakombákat is létesítettek. A keresztényüldözések idején ezek voltak a legkeresettebb temetkezési helyek, ahol egy-egy vértanú sírja köré csoportosultak a sírok, később az oltárokba helyezték a szentek ereklyéit. Az üldözések elmúltával, a 4. századtól a keresztények újra a szabad ég alatt, a város előtti mezőkön temetkeztek, az 5. századtól, a népvándorlás korától megszűnt a katakombákba való temetkezés. A sírok rablása, fosztogatása és meggyalázása miatt a 8. századtól a vértanúk maradványait a római városi bazilikákba szállították. Amikor megszűnt a városon belüli temetkezés tilalma, a kora középkortól kezdve templomokba, altemplomokba, s főleg a templomok körül temetkeztek, ami a szentek egységének hitét sugallta. A templomba vezető út a sírok sorai közt vezetett, a temetők útjai rendszerint azonosak voltak a körmenetek útjaival. A temetés maga is körmenet volt a halottas háztól a sírig, melynek állomásai: templomkapu, templom és a sír; énekekkel, imádságokkal teremtettek kapcsolatot Istennel, a szentekkel és a halottakkal. A kolostorokban a kolostorok temetőit a sírok között szabályos sorokban gyümölcsfákkal ültették be. - Az 5-6. századtól a halottakat a templomokban az oltártér alatti földbe, kriptába temették. Mivel a templomok viszonylag kicsik voltak, gyakran több rétegben helyezték a holtakat egymás fölé, ami az idők folyamán sok kellemetlenséget és fertőzést

okozott. Európa előkelő keresztényei kb. 1000 évig temetkeztek a templomokba, a 16. században a tridentini zsinat kizárólag püspököknek és a káptalan tagjainak engedélyezte. A hatályos jog szerint: a templomokban nem szabad temetni, kivéve a pápát, bíborosokat vagy a megyéspüspököt a saját templomában. A tilalom kizárólag templomokra vonatkozik, kápolnákra nem, sem a szó szoros értelmében templomként nem működő altemplomokra, kriptákra. A köztemetők előképe a 14-16. században a hatalmas európai pestis- és lepra járványok után jelent meg. Ezek megtizedelték a lakosságot, s a járványveszély miatt a halottakat újra a helységekben kívül, vagy azok szélein földelték el.”

Nem számít ritkaságnak, hogy amikor körünkben egy-egy templom felújítására kerül sor, a templom körüli munkák végzésekor

emberi maradványok kerülnek a felszínre. Ezeket illő módon egy közös koporsóba teszik, s megfelelő szertartás elvégzése után elhelyezik őket végső nyughelyükre. A templomok körüli temetőkről, s egyáltalán a községekben lévő régebbi temetőkről az **egyházközségi vizitációs jegyzőkönyvek** (Visitatio canonica) tartalmaznak adatokat. Régebben szokásban volt, hogy községen belül, a különböző vallási felekezethez tartozókat külön-külön helyen lévő temetőbe temették. Ma már többnyire köztemetők, urnafalak stb. állnak rendelkezésre, ahová felekezetre való tekintet nélkül helyezik el az elhunytak tetemét. Egy község lakóinak hitbéli meggyőződéséről a jövődő élettel kapcsolatban tükörképet nyújt számunkra a községben lévő temetők állapota. A gondozott sírok, sírkövek, s egyáltalán temetőink, azon felül, hogy a feltámadásba vetett hitünk egyik kifejezőmódját alkotják,

példái annak, hogy tiszteletünket, megbecsülésünket és köszönetünket rójuk le azok iránt, akiknek holttestét fedik az egyébként néma sírhalmok.

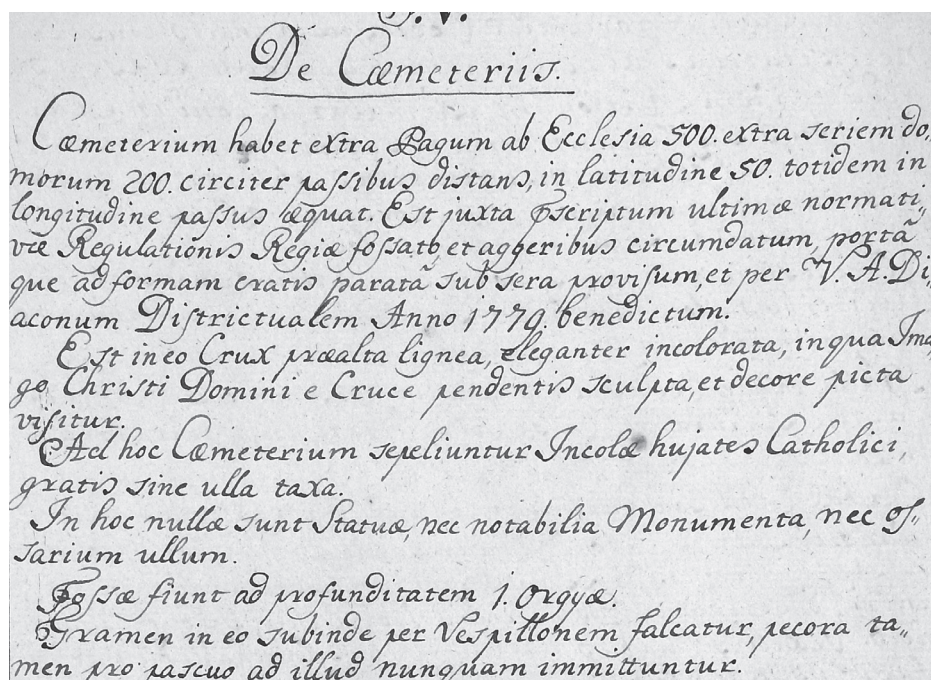
A Nádszegi Szent István király Római Katolikus Plébánia egy kezdeményezést indított: **„Bizonytalan a jövőnk, múltunk gondozása nélkül”** elnevezéssel. Örömmel állapítom meg, s egyben köszönöm, hogy községünk lakosai közül igen sokan szívügyüknek tekintették ezt a kezdeményezést, és az öreg temetőben több gondozatlan sír gondozottá vált az érzékeny szívű hívek lelkes hozzáállásnak köszönhetően. Nem szabad hagyni, hogy lankadjon tenni akarásunk. Példaadásunk legyen buzdítás az ifjabb nemzedék számára, hiszen előbb vagy utóbb másoknak kell bizonyosságot tenni a mi végső nyughelyünk méltó gondozásáról.

Az öreg temető

„Mert por vagy te s ismét porrá leszel.”

(Teremtés könyve 3. fejezet)

Gróf Széchenyi István szavait idézve: „Ha tudni akarod, hogy egy nemzet mennyire becsüli a múltját, nézd meg a temetőit.” A Nádszegi Szent István király Római Katolikus Plébánia egy új kezdeményezést szeretne indítani: „Bizonytalan a jövőnk, múltunk gondozása nélkül” elnevezéssel. Ebből az elgondolásból a plébánia is szeretné felvállalni azokat a sírokat, amelyek hozzátartoznak községünk egyházi életéhez, és egyben csatlakozásra buzdítja a kedves lakosokat, hogy május hónap folyamán vállalják fel egy-egy gondozatlan sír rendbetételét az öreg temető területén. Elsősorban azon sírok rendbetételére gondolunk, melyeket nem ápolnak családtagok, mert már vagy nincsenek, vagy pedig koruk és egészségi állapotuk nem teszi számukra lehetővé. Köszönjük, s egyben Isten bő áldása kísérje mindenki segítőkéssz szándékát! (Elek László atya)

Kezdetben szokás volt, hogy az emberek a templomok körül alakították ki a temetőket. Később egészségügyi okokból igyekeztek a településen kívül temetni. Így volt ez Nádszegen is.

Az 1781-ben íródott egyházlátogatási jegyzőkönyv szerint a mai öreg temetőt 1779-ben szentelték fel. Akkor a temető a templomtól kb. 500, a legközelebbi utcától kb. 200 lépésnyire volt található a falun kívül. Szélessége 50, hosszúsága szintén 50 lépés. A királyi előírásoknak megfelelően sánccal és töltéssel volt körülvéve. A kapuja sövényből készült, de zárral reteszelt volt. A temetőben egy magas, díszesen festett fakereszt volt látható, rajta a keresztre feszített Krisztus szobra. Benne a helyi katolikus lakosok ingyen és bérmentve temetkeztek. A temetőben nem volt szobor vagy említésre méltó emlékmű, sem pedig kriptá. A fűvet gyakran a halottvívő kaszálta, marhát soha nem engedtek itt legelni.

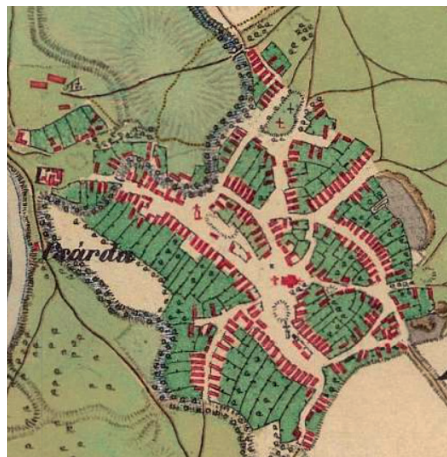
A korabeli halotti anyakönyvek szerint Nádszegen 1780-ban 51-en haltak meg, ebből 28 volt gyerek. 1830-ban 136 temetés volt, ebből 83-an voltak gyerekek.

50 évvel később 1880-ban 94 temetés volt, 61 esetben temettek kisgyereket, 1930-ban a 83 temetésből 49 esetben gyereket temettek. Egyik évben sem volt különösen nagy járvány, átlagos éveknak számítottak. A két évszázad alatt az öreg temetőbe körülbelül 11 000 embert temettek. A halottak majdnem kétharmada kiskorú volt.

Már a 19. század eleji térképeken is jól látható a temető. Valószínűleg többször bővítették, 1829-ben Jankó Sándor plébános kérvényezte a temető megnagyobbítását. 1899. december 11-én Vargha Józsefné Rajcsányi Terézia temetési helyének beírásakor Döme Mór atya a következőket írta: „az új temetőben az első”. Valószínűleg újabb részre terjeszkedett a temető. Mivel Rajcsányi Terézia sírja nincs meg, így nem tudni, melyik rész az „új temető”.

Évszázadokon át fakeresztet állítottak az elhunytak fölé, de számos szép vaskeresztet is látni még a temetőben. A 19. századtól Nádszegen is divatba jött a kő. A régi síremlékekből elsősorban ezek maradtak meg. Volt a temetőben egy kicsi halottasház is.

A tavalyi év folyamán a község lefényképezte és nyilvántartásba vette az öreg temető sírjait. Rengeteg olyan sír van, ahol nem tudni, ki nyugszik, vagy azért, mert nincs felirat, vagy mert már olvashatatlan. A temetőben nyolc, az első világháborúban hősi halált halt katona nyugszik, akik közül kettőt a család hozatott haza holtan hadikórházból, 6-an pedig hazaértek, de néhány nap vagy hét után belehaltak a harctéren szerzett betegségükbe, sebesülésükbe. Négy katona sírja még megvan.

Nádszeg a 18. sz. első felében

Szent Mihály lova

Az ősi hagyományok szerint Szent Mihály az utolsó ítélet angyala, a paradicsom őre. Róla nevezték el Szent Mihály lovának a koporsó vitelére alkalmas négylábú állványt, hordozható ravatalt. Ha meghalt valaki, megmosdatták, felöltöztették és otthon virrasztottak, imádkoztak mellette. Az elhunytat Szent Mihály lován vitték a gyászolók kíséretében. A halottvívők váltották egymást a hosszabb utakon.

Régi sírok a temetőben

A legöregebb épen maradt nádszegi sírt évek óta gondozza valaki. Tökéletes állapotban van. Ott nyugszik Pericht Istvánné, született nemes Molnár Ágnes, aki 1823-ban halt meg. A férje, Pericht István sőtiszt volt. Molnár Ágnes idős korában lányához, Eleonórához költözött, aki Kulmann János Nádszegen dolgozó királyi sőtiszt felesége volt. Kulmann János és Pericht Eleonóra is Nádszegen haltak meg, síremlékük azonban nem maradt fenn.

Az 1814-től 1858-ig Nádszegen szolgáló Jankó Sándor plébános édesanyja, Petényi Mária 1829-ben halt meg Nádszegen. A plébános úr nagyon szép síremléket állíttatott édesanyjának. Bár 1859-ben ő is Nádszegen halt meg, síremlékét nem találtuk meg.

A nagy kereszt is egy síremlék, hiszen nemes Szabó Terézia állíttatta férjének, az alsónyárasdi nemes Krastenits Józsefnek végakaratóból, aki 1845-ben halt meg. A legöregebb megtalált síremlék, ahol nádszegi születésű ember nyugszik, Nemes Bugár Istváné 1853-ból. 1869-ből való Döme János úr sírja, aki Döme Mór plébános édesapja volt.

Az 1870-es évekből már több síremlék is megmaradt. Közülük a legszebb nemes Kováts Gábornak és feleségének, nemes Szabó Teréziának síremléke. Kováts Gábor a nádszegi nemesek hadnagya volt. Nagyon szép az 1879-ben elhunyt Juhos Ferenc síremléke, akit halálakor Juhos-Jobbágy Ferenc néven jegyzett be az atya, édesanyjának, Jobbágy Évának neve után. A Juhos nevének megkülönböztetése az édesapák vagy édesanyák neve alapján már a 19. században szükségessé vált.

Petényi Mária sírja

Nagy kereszt az öreg temetőben

A templom melletti Szentháromság-szobrot állíttató nemes Takács István 1880-ban halt meg. Sírkövére rávésték, hogy Recska János állíttatta. A Recska család 140 éve gondozza a sírt.

Lehet, hogy a kövek letakarítása után előkerül még néhány, az említetteknel is öregebb síremlék. Temetőnk különleges hely, a gesztenyefák árnyékában a mi őseink nyugszanak.

Köszönet minden magánszemélynek, csapatnak, akik fontosnak tartották, hogy temetőnk megszépüljön.

BUGÁR ANDREA

Pericht Istvánné Molnár Ágnes sírja

„Az egyéniség az a kevés, ami újat az ember önmagához ad, elenyésző az örökség mellett, melyet a halottak hagynak reánk. Emberek, kiket soha nem láttam, élnek, idegeskednek, alkotnak, vágyakoznak és félnek bennem tovább.”

(Márai Sándor)

Nomen est omen

BUGÁR ANDREA

Huszár Lőrinc 1928-ban

A név jósjel – mondja a latin közmondás, vagyis nevünkben hordozzuk a sorsunkat. A vezetéknevek azért alakultak ki, hogy az azonos keresztnévű embereket meg lehessen különböztetni. Először csak a nemesek használták, majd a 16. századtól a jobbágyok is. Leggyakrabban az illető foglalkozására, jellemére, kinézetére utaló nevek terjedtek el, gyakoriak voltak az illető származási helyére utaló nevek is, de előfordult, hogy a földesura rangjáról kapta valaki a nevét, pl. a Gróf vagy a Király nevet. Kezdetben nem is öröklődtek a családnevek.

A Huszár vezetéknevről többnyire egy délceg lovas katona jut az eszünkbe, valaki, aki háborúban harcol, katonaként éli az életét. A Hidaskürtről származó Huszár Ferenc 200 évvel ezelőtt, 1821-ben nősült be Nádszegre. Kétszer házasodott, hat gyereke született, ebből három fiatalon meghalt. Fia, Ferenc Bugár Rozáliát vette feleségül,

lánya, Terézia Bugár Sándor felesége lett, Julianna pedig Sárkány Lőrincé.

Ifjabb Huszár Ferencnek szintén hat gyereke született, a nevet két fiú, Huszár Alajos és a legifjabb Huszár Ferenc vitte tovább.

Alajos 1887 novemberében házasodott. Feleségével, Sándor Johannával kilenc fiuk született: Dénes (szül.:1888), Boldizsár (szül.:1891), János (szül.:1893), Ferdinánd (szül.:1895), Gáspár (szül.:1898), Alajos (szül.:1900), József (szül.:1902), István (szül.:1904) és Lőrinc (szül.:1906). Akkoriban nagyon ritka volt, hogy egy családban valamennyi kisbaba életben maradjon.

Kitört a Nagy Háború és a legidősebb fiúk bevonultak katonának. Dénes már házas volt, feleségét Tóth Máriának hívták. A vesztességkarton szerint népfelkelő gyalogos volt a 138. gyalogezredben, 1918. június 15-én halt hősi halált. Öccse, Boldizsár a

császári és királyi 72. gyalogezred 9. tábori századában szolgált mint tizedes, címzetes szakaszvezető. 1916. augusztus 15-én halt hősi halált Galíciában. Gáspár a 13. honvéd gyalogezredben szolgált, 1918. augusztus 25-én halt meg a felsőausztriai Wels város hadikórházában.

Huszár János a 72. gyalogezred 2. századában szolgált, 1915-ben hadifogságba esett és Kazahsztán területén raboskodott, 1920-ban már itthon volt és feleségül vette bátyja özvegyét, Tóth Máriát.

Testvére, Ferdinánd 1922-ben Győri Anát vette el. Ferdinándék Alszeren laktak, 1948 októberében Magyarországra, Hercegtötöstre telepítették a családot.

Ifjabb Huszár Alajos kétszer nősült. Első felesége, Bugár Ilona két év házasság után, 1927-ben TBC-ben meghalt. A második feleségét Nagy Emiliának hívták. A többi fiú is megnősült. Huszár József Győri Herminát, sógornőjének, Annának húgát vette feleségül. Huszár István pedig Gútai Irénnel házasodott.

A legfiatalabb fiú, Huszár Lőrinc 1932-ben nősült, Czakó Máriát vette feleségül. A háború őt sem kerülte el. A második világháborúban harcolt, 1945. április 1-jén a Zala megyei Lovászi községben esett szovjet hadifogságba. A Leningrádi-terület Szjasztrój hadifogolytáborában raboskodott. Három év után, 1948. május 18-án szállították el a táborból, de Debrecenbe csak 1948. július 7-én érkezett. A csehszlovákiai magyar foglyokat gyakran várakoztatták a Románia területén lévő szovjet hadifogolytáborokban, mivel a Csehszlovák állam vezetői a háború után kijelentették, hogy Csehszlovákiának nincsenek hadifoglyai más országok területén. A régebben ott várakozók figyelmeztették felvidéki társaikat, hogy inkább Magyarországot jelöljék hazájuknak, hiszen ha átjutnak Debrecenbe, onnét már valahogy hazakeverednek.

A Huszár szülők, Alajos és Sándor Johanna 1925-ben haltak meg. Három fiuk halt hősi halált mint Ferenc József katonája Európa hadszínterein. Két fiuk hadifogoly volt évekig. Nomen est omen.

Ifjabb Huszár Ferenc, a kilencgyerekes Alajos öccse Pálfi Herminát vette feleségül 1889-ben. A házaspárnak öt gyereke született. Az édesapa 1904-ben nagyon fiatalon, 34 évesen halt meg rákban.

Huszár Ferenc özvegye, Pálfi Hermina két évvel férje halála után, 1906-ban férjhez ment a már szintén özvegy Győri Lajoshoz, akinek 6 gyereke volt Faragó Etelkától. Herminának ekkor még életben volt négy gyereke és négy közös gyerekük is született Győri Lajossal. Pálfi Hermina sajnos nem

Přijmení a jméno *Gáspár Huszár*

Hodnost a pluk *vojín, býv. benová, pol. pl. č. 13.*

Datum a místo narození *1898, Nádszeg, okr. Galanta, Slovensko.*

Prislušnost *tamtiež.*

Datum a místo úmrtí *25/8. 1918 v Šabec, nemocnici v*

Wels-i, tentiež okr. H. Rabúbe.

Datum pohřbu *27/8. 1918.*

Označení hřbitova a místo *na hrobiteve vo Wels-i*

tentiež okr. H. Rabúbe.

Oddělení, číslo hrobu *matinky býv. pol. superiorntu,*

uloženej u č. 44

Bratislava.

Úmrtí kniha: tom., fol. *tom. 7. o. fol. 43.*

Tiskárna MNO. — 1163-36.

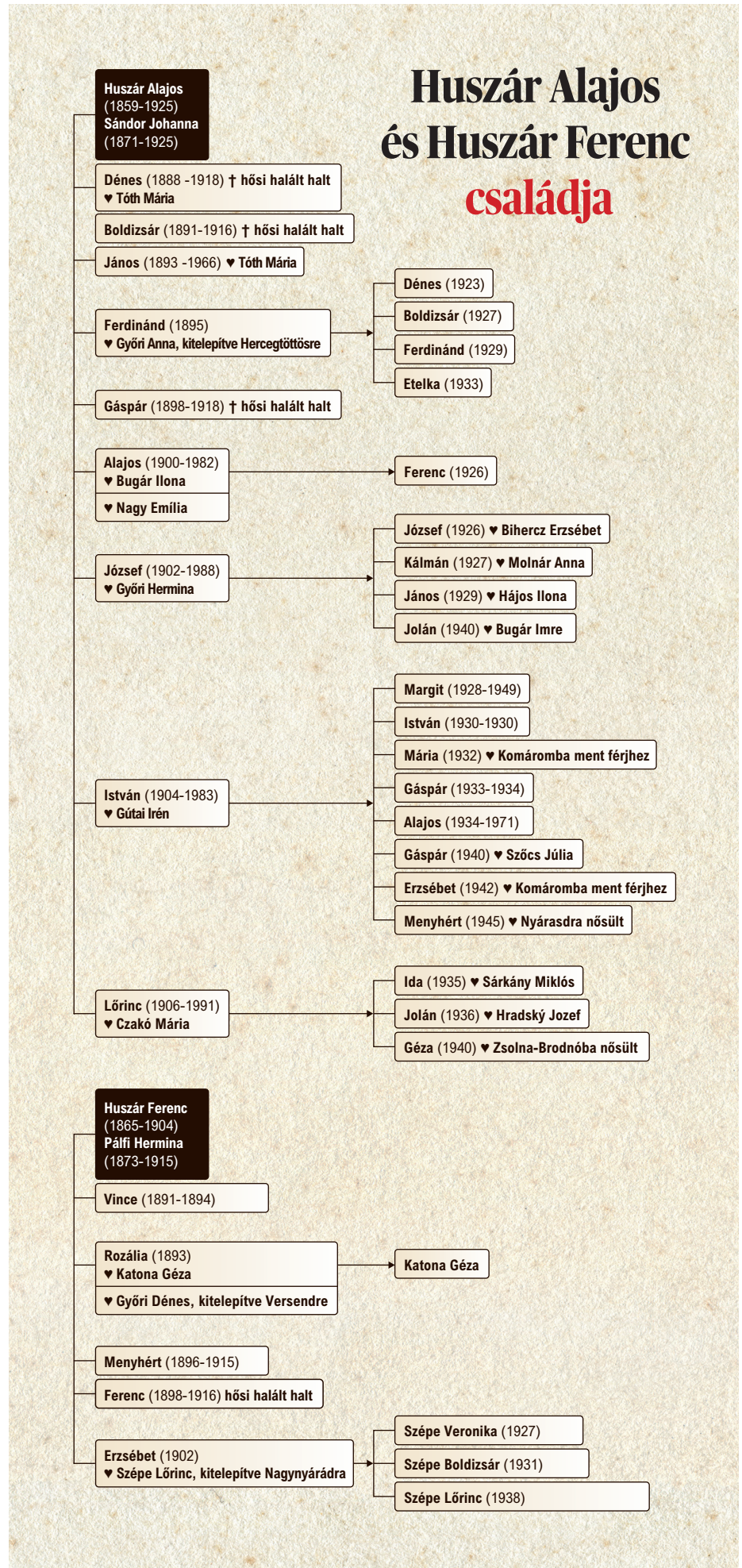
Veszteségkarton, melyet a cseh hivatalok készítettek a katonai anyakönyvek alapján

sokáig nevelhette a 14 gyereket, mert 1915-ben tüdőgyulladás következtében meghalt. Győri Lajos első házasságából származó gyerekeinek sorsa összefonódott a Huszár gyerekek sorsával, hiszen Ferdinánd és József (Alajos gyerekei) is innét nősült.

Huszár Ferenc gyerekeinek élete a következőképpen alakult: Vince (szül.:1891) kisgyerekként halt meg, Menyhért (szül.:1896) 1915-ben, 19 évesen a TBC áldozata lett. Ferenc (szül.:1898) népfelkelő gyalogként szolgált a császári és királyi 72. gyalogezredben. 1916-ban halt hősi halált az olasz tengeremléken, a mai Szlovénia területén. Rozália (szül.:1893) Katona Géza felesége lett, majd megözvegyült és 1928-ban mostohatestvéréhez, Győri Lajos és Faragó Etelka fiához, Győri Déneshez ment feleségül. 1948-ban Versendre telepítették őket. Az ötödik gyerek, Erzsébet (szül.:1902) 1925-ben Szépe Lőrinc felesége lett. 1948-ban három gyerekükkel Nagynyárádra telepítették őket. Ifjabb Huszár Ferencnek így nem maradt utódja Nádszegen.

Az elmúlt évszázadokban általában három feljegyzés készült egy emberről: amikor megszületett, megházasodott, majd amikor meghalt. Csak ha valami nagyon rossz történt, az maradt meg az utókornak. A Huszár család tagjai közül estek el az első világháborúban, hadifoglyok voltak Oroszországban, néhányukat elüldözték szülőföldjéről. Feljegyzés tehát maradt elég. A családban több háború után született fiú is a hősi halált halt nagybácsi nevét kapta. Ez a szokás a második világháború után is élt még Nádszegen.

A családfa összeállításában nyújtott segítségért külön köszönet illeti Szermekné Huszár Editet és Szabóné Sárkány Zsuzsannát.

Ha a termés beérik...

SZARKA ZSUZSANNA

A hogy már arról a korábbiakban hírt adtunk, húsvét után kerültek ki az iskola udvarára a magaságyások, hogy minden osztály veteményezhessen. Az izgalom akkor kezdődött, amikor pár hét után megjelentek az első kis növé-

nyek az ágyásokban. A gyerekek figyelemmel kísérték, kicsit versengtek is, hogy melyik osztály kis növényei nőnek nagyobbra, és ki lehet az első, aki a retket, hagymát, sóskafevet először megköstölhatja. Nem kellett sokat várakozni, szépen beérett a

termés. Az osztályfőnökök kényeret rendeltek, elkészítették a kis lakomát, amely nagy örömeire szolgált kicsiknek, nagyoknak egyaránt. A gyakorlati nevelésnél fontosnak tartjuk, hogy tanulóinkat megismertessük az élő természettel, a növényekkel,

élmény legyen a megismerés és ezáltal tartósabb a tudás. A kertészkedés mindig is fontos és meghatározó tevékenysége volt az embernek, általa egészséges gyümölcsöz és zöldséghez jutnak, amely táplálkozásunk nagyon fontos része.

Kültéri kreatív osztály

SZARKA ZSUZSANNA

A bban mindannyian már többször megegyeztünk, hogy a COVID-19 időszak új és igényes helyzetek elé állított mindannyiunkat. Az iskolaügyi minisztérium utolsó rendelkezése alapján a tanulók visszatérését az iskola ú. adaptációs időszakkal

kellett kezdeni, ahol csökkent óraszámmal és minél több szabad levegőn való tartózkodással kezdtük el a tanulást. Akkorra készült el az udvaron az új létesítményünk, a kültéri kreatív osztály. Ez a létesítmény arra szolgál a hatalmas hárszombok alatt, hogy a sza-

badban tartsanak a pedagógusok tanórát, legyen az természetrajz, honismeret vagy akár képzőművészet. Ha a délutáni napközis időben veszik birtokba a gyerekek a kreatív osztályt, akkor a szabadban elhelyezett játékasztalokon – sakk, dáma és „Em-

berke, ne mérgeződj!” táblákon társasozhatnak, a kihelyezett rovarhotelekben szemügyre vehetik a ki- és beköltöző rovarokat, vagy a homokozóban homokpogácsát készíthetnek. Mindenképpen kellemes időtöltésre ad lehetőséget a sok-sok covidos bezárt nap után.

Szabadtéri színpadunk házi megnyitója

SZARKA ZSUZSANNA

Március 9-én kezdődött el az iskola belső udvarán a szabadtéri színpad építése. A kilencedik osztályosok ballagása napját tűztük ki célul, hogy színpadunkat és a belső udvart olyan állapotba állítsuk, hogy az idei végzős diákok itt tarthassák ballagási ünnepségüket.

Június 25-én, ugyancsak ezen a napon került sor az Almási Mária Magyar Nyelvért Emlékdíj immár 8. átadására, amelyet Újbuda képviseletében Sass Szilárd úr adott át a díjazottnak, Csörgő Evelinnek.

Első alkalommal került sor iskolánk nyugalmazott pedagógusainak (összesen 20) kiüntetésére, amelyet iskolánk

a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetségével karöltve szervezett meg. Az SZMPSZ országos elnöknője, Fekete Irén személyesen köszöntötte iskolánk volt pedagógusait, és adta át az Emléklapot a sok-sok évtizedes példás munkájukért. Csemez Erzsébet, iskolánk nyugdíjas pedagógusa a letöltött több, mint 25 év pedagógiai szolgálatáért kapott díját, az Emberi Erőforrások Minisztériuma Pedagógus Szolgálati Emlékérmét augusztus 28-án veheti át.

Nem csak a fiatal, végzős diákoknak, hanem nekünk, aktív generációnak is kellene a példaképek. Köszönjük kedves volt kollégáink sok-sok évtizedes munkáját!

Legeredményesebb tanulóink sikerei

Pitagoriász 2021 matematikai verseny járási fordulója, online, sikeres megoldók:

P4 kategória – Juhos Dorka

P5 kategória – Sárkány Ronald, Menyhárt Zsolt

P6 kategória – Győri Benjámin

Simonyi Zsigmond helyesírási vetélkedő, felvidéki országos forduló, online

Kategória: 8. évfolyam

Lukács Boglárka – 4. hely, továbbjutott,

Molnár Lenke – 7. hely

Simonyi Zsigmond helyesírási vetélkedő, Kárpát-medencei döntő, online

Lukács Boglárka – 31. hely

Katedra történelem verseny – országos döntő, Dunaszerdahely

Szigetvár hősei (Győri Bence, Menyhárt Zsolt, Václav Alex) - 12. hely

Katedra anyanyelvi verseny – országos döntő, Dunaszerdahely

Tudorkák (Csörgő Evelin, Győri Zsófia, Tóth Noémi) - 4. hely • Vadangyalok (Lukács Boglárka, Molnár Lenke, Nagy Orsolya) - 10. hely

Gratulu-
jeme
absolven-
tom zá-
kladnej
školy a
materskej
školy!

Dejepis **netradične**

PaedDr. ALENA PETROVICSOVÁ

Do školy zavítala šermiarsko historická kompnia zo Zvolena, aby žiakom predviedla netradičnú hodinu dejepisu. Umelci im predostreli prierez dejinami od rozpadu Uhorska až po štúrovské obdobie. Postavy v dobových kostýmoch, šermiarske zručnosti hercov, historické zbrane umocňovali zážitok z videného.

Žiaci sa zoznámili s osobnosťami dejín. Videli Jána Zápoľského a Ferdinanda

Habsburgského ako si prerozdeľovali jednotlivé územia. Páčili sa im výjavy z tureckej expanzie a scéna zo života Sulejmána. Spievajúca chudobná husiarka, bylinkárka s receptom večného života, poľovník poľujúci na zlaté kačky a permoníci z baní oslovili hlavne mladších žiakov.

Možno i vďaka takýmto hodinám bude dejepis pre žiakov zaujímavejší a siahnu po historických knihách.

Letné čítanie

PaedDr. ALENA PETROVICSOVÁ

Často si hovoríme, že času na čítanie je málo a v knižnici sa nám hromadia knihy, ktoré si prečítame cez dovolenku. A je to tu! Pomaly sa blíži čas letných dovolení, kedy čítanie môže byť rodinnou udalosťou.

Buďte vzorom pre svoje deti, svojim čítaním dokážte deti upútať, formujte ich vkus, a tým upevníte to krehké rodinné puto! Čítajúci rodičia učia svoje deti diskutovať, vyjadrovať sa kultúrovane, cítiť schopnosť argumentovať. Ešte prednedávnom inakosť názorov bola podnetom k príjemnej diskusii. Teraz deti zažívajú v kráľovstve Zuckerberga otvorený priestor na komunikáciu, ktorá je nabitá agresiou, pohrdaním, dokazovaním osobných právd. Učme deti selektovať medzi podnetnými článkami a medzi literárnym odpadom.

Dávajte deťom do pozornosti hodnotné knihy! Nebojme sa moderných kníh! Súčasní spisovatelia píšu o mimozemských bytostiach, zombíkoch a bytostiach s nadprirodzenými vlastnosťami, ktoré deti viac lákajú ako princezné na hráškoch, či Marušky v solných baniach. Ale naučme ich na

svet pozerat kritickými očami, aby potom v realite nezablúdili.

Aj Slovensko je bohaté na kvalitných autorov, ktorí sa pútavými textami prihovarajú malým čitateľom. Medzi nich patria: Gabriela Futová, Jaroslava Kuchtová, Daniel Hevier, Paula Sabolová, Andrea Gregušová a mnohí ďalší.

V škole stretnete žiakov čítajúcich knižky cez prestávky. Navzájom si vymieňajú tituly medzi sebou, tvoria recenzie na prečítané. Tým „nakazia“ aj menej aktívnych čitateľov. Je to pozitívna reťazová reakcia. Stačila k tomu účasť pedagógov na podnetnom webinári a horlivosť pani učiteľiek preskočila aj na žiakov. K tomu zopár polic s knihami dostupných pre všetkých a kedykoľvek.

Je jedno, po ktorom žánri, či autorovi siahnete. Najdôležitejšie je, cítiť sa príjemne, tešiť sa, že ste so svojimi ratolesťami spolu a určíte to bude čas strávený kvalitne a zmysluplne, na ktorý dlho a s radosťou budete spomínať.

Pri výbere kníh sa spolieham na vkus svojej kolegyne Moniky.

Zopár odporúčaných titulov pre dospelých:

MICHAEL FINKEL

Posledný pustovník

ONDREJ SOKOL

Ako som vozil Nórov I, II

PETER WOHLLEBEN

Tajomné puto medzi človekom a prírodou

SILVIA AVALLONE

Odkiaľ je život dokonalejší

PRÍRUČKA ZDRAVÉHO ROZUMU

Lovci šarlatánov

DURICA KATARÍNA

Városi rókák

ALFRED LANSING

A Déli-sark foglyai

CHIMAMANDA NGOZI ADICHIE

Polovica žltého slnka

BÍRÓ SZABOLCS

Anjouk

DONNA TART

Tajný príbeh

Tituly pre deti:

ALICE BROADWAY

Tinta

ANNE NESBET

Oblak a veľryba

JOAN GREEN

Všade samé korytnačky

PATRIK NESS

Naším nebom bol oceán

LUCY A STEPHEN HAWKINGOVCI

Gregorove tajné výpravy

JORN LIER HORS

Operácia búrkové mračno

TOM GATES

Všetko fičí podľa plánu

ROALD DAHL

Charlie a továreň na čokoládu

Prajem každému príjemný čitateľský zážitok!

O d septembra začne platiť povinné predprimárne vzdelávanie pre všetky päťročné deti. Vznikol celoslovenský problém – kapacita materských škôl je nedostatočná, a tým sa zablokuje prijímanie mladších detí. Situáciu sústavne rieši aj naša obecná samospráva.

Vzdelávanie detí a žiakov našej obce patria medzi prioritné oblasti obecného zastupiteľstva.

Intenzívne hľadáme riešenie – krátkodobé aj dlhodobé na rozšírenie kapacít MŠ a zlepšenie podmienok v súčasnom predprimárnom zariadení.

Mne prináleží zhodnotiť pokroky za uplynulé tri roky. A mám radosť! Som vďačná za dosiahnuté zmeny a i naďalej mám veľké vízie do budúcnosti.

V roku 2018 náš plán – upraviť areál MŠ – podporilo vedenie obce na čele s pánom starostom

Mgr. L. Deákom. Poskytnuté financie nám dali nádej, že zeleň na dvore budeme môcť oživiť a vytvoriť ihrisko pre deti. Úspech bol v rukách rodičov.

Pamätám si augustové stretnutia s rodičmi detí MŠ a naše siahodlhé rozhovory o tom, ako upravíme dvor, ako vybudujeme závlahový systém, zabezpečíme prívod elektriny a trávnikový koberec. Rodičia boli ústretoví a maximálne nápomocní. Obetovali svoj čas, svoje kontakty, podporili nás aj finančne. Druhá skupina rodičov spolu s pedagógmi v rámci brigády upravili kvety, premaľovali brány, detské hojdačky. Občianske združenie Trstíčatá v rámci projektu Tesco získali financie na zakúpenie drevenej preliezky. Zamestnanci Tesca s pani vedúcou osobne prišli do materskej školy a priložili ruky k dielu. Chopili sa rýľov, motyky a kopalo sa, vysádzali sa kvety zo záhrad našich rodičov, premaľovalo sa betónové oplietenie dvora. Materská škola žila, pretvárala sa spoločnými silami. Vnútorne priestory však i naďalej boli stiesnené, vzhľadom na veľký záujem rodičov dostať svoje deti do škôlky.

V snahe vyhovieť všetkým žiadostiam o prijatie do MŠ sme sa téme rozširovania kapacít intenzívne venovali aj s novozvolenými poslancami obecného zastupiteľstva a s pani starostkou Mgr. E. Kaczovou. Nikto nespochybňoval nutnosť vytvorenia nových priestorov, otázkou bolo, kde stavať a odkiaľ vziať financie! Zatiaľ kým sme s úžasom sledovali, ako maďarská vláda podporuje materské školy na Slovensku, tak naša vláda nám pomocnú ruku nepodalala. Projekty boli nedohľadne,

Nové priestory pre materskú školu

PaedDr. ALENA PETROVICSOVÁ

a tak sme napísali list pánovi ministrovi Gröhlingovi, v ktorom sme mu opísali našu situáciu. Odpovede sme sa nedočkali. To však neodradilo vedenie našej obce konať. Zvažovali dlhodobé riešenie, kvalitnú výstavbu. Zakúpili pozemok, ktorý sa pričlení k aktuálnemu dvoru, a tak prípadnou výstavbou ďalšieho pavilónu dvor ostane i naďalej priestraným. Sledujeme výzvy a granty. Ministerstvom sľúbené investície zamerané na vybudovanie nových priestorov MŠ boli stopnuté pre covidovú situáciu. Ale my si na ne počkáme! Vedenie obce na čele s pani starostkou Mgr. Kaczovou prišlo s riešením. Priestory na poschodí budovy Vis Vitalis sa využijú na účely jedného oddelenia MŠ. Uvoľnila financie na rekonštrukciu, dodá pracovnú silu na jej realizáciu. Všetky zmeny sa realizujú pod dohľadom RUVZ v Galante a za spoluúčasti projektantov. Vytvorí sa estetické a bezpečné prostredie pre deti členené na dennú miestnosť a spálňu, vytvorí sa sociálne zariadenia a výdajňa stravy s jedáenskou časťou.

Zapojili sme sa do projektu Predškola, ktorý podporuje zariadenie priestorov určených pre žiakov, ktorí si plnia povinnú predškolskú dochádzku. Držte nám palce, aby sme uspeli, a tým odbremenili obecný rozpočet o výdavky spojené so zariadením oddelenia MŠ. V lete 2021 prebehnu rekonštrukčné práce tak, aby v školskom roku 2021/22 žiaci mohli novovzniknuté priestory využívať v plnej kráse. Tešíme sa, že prijatým deťom sa zabezpečili kvalitné podmienky na výchovu a vzdelávanie. Myslíme aj na rodičov malých detí a potenciálnych uchádzačov o miesto v MŠ. Ďakujeme im za ich pochopenie, za to, že rok počkali alebo ešte na pozitívnu odpoveď čakajú. Chápeme, že rodičia si chcú udržať svoje zamestnanie a neprijatie dieťaťa do MŠ komplikuje ich rodinný život. Pracuje sa na ďalšom projekte, ktorý bude mať vplyv na fungovanie materských škôl v obci a riešil by aj dopyt rodičov.

Peňazí nikdy nie je nazvyš. Investície vložené do MŠ sa mohli využiť stokrát iným spôsobom, mohli sa vybudovať ďalšie nové cesty, upraviť verejné priestranstvá, opraviť osvetlenie v obci. Tieto zmeny by boli viditeľnejšie pre širokú verejnosť. Avšak prioritou boli deti. Vážim si spoluprácu s obcou, so súkromným sektorom, s rodičovskou verejnosťou. Myslíme na budúcnosť, vkladáme nádeje do novej generácie.

COVID elleni oltás községünkben

Nagyszombat megye, bekapcsolódva a nemzeti oltóprogramok munkájába, a mozgásukban korlátozottak vagy idősek oltását tűzte ki zászlajára. A megye így községünkben is lehetővé tette, hogy a 60 év feletti lakosaink, a mozgásukban korlátozottak vagy a komoly egészségügyi problémával küzdők jelentkeztek a mobil oltásra, ami. Az érdeklődőket a Pfizer/BioNTech gyógyszerész cég Comirnaty vakcinájával oltották be, amely vakcina a legnagyobb bizalmat élvezte a lakosság körében. Az oltásra június 2-án, a helyi kultúrházban került sor, ahol a megye egészségügyi alkalmazottainak és a községi hivatal alkalmazottainak vezényletével 192 nádszegi lakost sikerült beoltani, közülük 8-an voltak mozgásukban akadályozottak. Az újraoltásra hasonló körülmények között 1 hónappal múlva kerül sor.

Ezúton is tisztelettel köszönjük Berényi József megyeelnök-helyettes úrnak, hogy Nádszeg község a galántai járásban az elsők között került sorra. Bízunk benne, hogy ez a lépés közelebb visz minket és közösségünket ahhoz, hogy lezártnak tekinthessük a vírus elleni harcot. /K. É./

Trianon 101

„A magyarság az emberi szív módjára hol összehúzódik, hol kitágul, de lényegében ezeregyszáz éve ott él, ahol a nagy államalapítóink kijelölték a helyét. Méltósággal őrizzük Kárpát-medencét! Egy olyan nép önbizalmával és tartásával kell élnünk, amely tudja, hogy többet adott a világnak, mint amit kapott tőle. ...

... Ezért szívből jövő hálánkat fejezzük ki az elszakított nemzeti közösségeink évszázados helytállásáért, hűségéért a magyar nemzethez és a szülőföldjükhöz. ...”

(Részlet Orbán Viktor ünnepi beszédéből a trianoni békeszerződés 100. évfordulóján)

Községünkben a trianoni békediktátum napján, június 4-én emlékeztünk meg a 101 éve aláírt dokumentumról. Jobban szeretünk ugyan ezen a napon az összetartozásra gondolni, mint a diktátum következményeire, hiszen egy olyan nemzetközösség részei vagyunk, amely 101 év után is helytáll, jelen van és politikai tényező Európában. Gondolhatunk a jelenlegi magyar ill. szlovákiai magyar politikai vezetéséről, amit akarunk, de itt is elmondhatjuk, aki jobban tudja, csinálja. Megosztottságunk, amely napjainkban már nem a nemzetek, hanem a nézetek törésvonala mentén alakul ki, sokkal megosztóbb, mint a nemzetek szembenállása. Veszélyes ideológiai harcokba bonyolódunk, miközben elég lenne gyökereinkhez visszatérni és ösz-

szetartani. Időzzünk el az Összetartozás Napján az erős magyar nemzet gondolatánál és próbáljunk tenni is érte. Megmaradással, hűséggel, jelenléttel.

A nádszegi megemlékezés a Mátyusföld Magyar Összefogás PT szervezésében valósult meg. Ünnepi beszédet mondott Juhos Norbert, a társulás elnöke. Szabó Lőrinc versét előadta Csörgő Evelin IX.A osztályos tanuló. Az ünnepségen elhangzott még részlet Orbán Viktor ünnepi beszédéből, amelyet a trianoni békediktátum 100. évfordulója alkalmából mondott el a magyar miniszterelnök. Az emlékezés koszorúit elhelyezték a helyi közjogi személyek és szervezetek képviselői. /K. É./

Nádszegi gyermeknap

Idén sem maradhatott el a gyermeknap megünneplése községünkben. Június 19-én, a sportpályán sokszínű és gazdag program várta a gyerekeket és szüleiket.

A hőség ellenére már koradélután nagyon sokan kimentek a pályára játszani, pecsétet gyűjteni, hogy azokat finomságokra váltsák be, lufiállatkát hajtogassanak, vagy ugráljanak egy nagyot a hatalmas ugrálóvárakban. Sok más mellett focitorna, Exatlon-pályák, ügyességi játékok, tánc, koncert és gyerekzsivalytól hangos habparty csalt mosolyt az arcokra.

A gyerekek egybehangzó véleménye alapján még soha nem volt ilyen jó a gyermeknap. Az ő nevükben is köszönjük a falu vezetőségének, a Csemadok helyi szervezetének és minden szervezőnek ezt az emlékekkel teli, fergeteges délutánt! /Sz. G./

Nyári néptánc tábor a kultúrházban

Első alkalommal szervezünk napközis néptánc táborot az Aprónados és a Kisdados néptáncsoport tagjainak. A tábor augusztus 9. és 13. között kerül megrendezésre a Kultminor támogatásával. A tábor programjai között szerepel néptáncoktatás, kézműves foglalkozások, filmvetítés és egyéb más játékok. Az oktatók a táncsoportok vezetői lesznek, mégpedig Oláh Attila és Fecske Renáta. A kézműves foglalkozásokat Zlatarits Anett vezeti.

Szeretettel várjuk a néptáncsoport tagjait!

MKS TRSTICE ZÍSKALA DOTÁCIU Z FONDU NA PODPORU KULTÚRY NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN /KULTMINOR/ NA PROJEKT: LETNÝ TÁBOR FOLKLÓRNEHO SÚBORU KISNADOS. TÁBOR SA USKUTOČNÍ OD 9.8. DO 13. 8.2021.

Cserkó Margit

főellenőr asszony

KACZ ÉVA

„A jó harcot
megharcoltam,
a pályát végigfu-
tottam, hitemet
megtartottam.”

(Pál apostol Timóteushoz írt levelében)

Ez az írás Cserkó Margit főellenőr asszony köszöntéseként, munkájának elismeréseként született búcsúzóul, hiszen 31 év kitartó munkája mellett idén áprilisban úgy döntött, végképp kivonul a község közéletéből és átadja a pályát és a lehetőséget másoknak. 6 éves ellenőri és 25 éves képviselői munkáját hagyta nekünk örökül, amelyet közösségünkért, magyarságunkért és keresztény gyökereink megőrzéséért végzett. Elmondhatjuk, hogy községünk újkori történelmében nincs még egy személy, aki ennyi időn keresztül, 31 éven át részt vett volna a község legmagasabb szintű vezetésében. Cserkó Margit 1990-ben az MKDM alapító tagja volt Nádszegen. 1990-től a képviselőtestület állandó tagja volt, a nádszegi emberek bizalma irányában megtörhetetlennek bizonyult, ahogyan képviselői mandátumának megszerzése is kétségbevonhatatlan volt.

1994-től az MKDM nádszegi alapszervezetének elnöke lett, majd segédkezett a párt beolvadásában a Magyar Koalíció

Pártjába. Ez abban az időszakban volt, amikor országos szinten is mindennaposak voltak a magyarságunkat ért atrocitások, a HZDS és a SNS által vezetett országban kimondottan és vállaltan másodrangú állampolgároknak számítottunk. Amikor folyamatos rettegésben éltünk jogfosztottságunk miatt. Amikor autók robbantak Pozsonyban és emberek tűntek el Dunaszerdahelyen és Nádszegen is... De a faluban sem volt egyszerű a helyzet, hiszen községünk folyamatosan az „új világhoz” a demokráciához való transzformációval küzdött. Nem lehetett tudni, hogy mi lesz a jó döntés, csak azt lehetett tudni, hogy erkölcsi normáinkba egy-egy döntés belefér-e vagy sem. Előre viszi-e a falut avagy sem. Minden mást a jövő döntött el.

Cserkó Margit az MKP megalakulása után is a párt hatékony tagjaként tevékenykedett és végig jelen volt a párt legnagyobb sikereinél is. Jó érzés volt a 2000-es években MKP-snak lenni, mindenki büszke volt a magyar választókra, hogy lehetett rájuk számítani és biztos alap voltak a további építkezéshez. Aztán, ahogy lenni szokott, a jó idők után következtek a rossz idők. Cserkó Margit így jelen volt a párt legnagyobb sikereinél, majd később a kevésbé sikeres időszakban is. Jelenkorunkban egyáltalán nem divatos módon kitartott a párt eredeti eszmeisége mellett, de fogalmazhatunk úgy is, az eredeti MKDM-eszmeiség mellett. Húséges volt, pedig folyamatosan jöttek a pofonok országos és helyi szinten egyaránt. De az MKP nádszegi alapszervezetének oszlopos tagjaként, vezetőjeként fáradhatatlanul tette dolgát. Részt vett indulóként és szervezőként egyaránt, helyhatósági, országos vagy megyei választásokban, kampányt szervezett, csapatot épített és nem adta fel. Kívülről nézve nem nagy ügy az az egy-két gyűlés, de aki vett már részt ilyen mókában, tudja, hogy egy választási kampány mennyire megterhelő fizikailag,

pszichikailag és anyagilag egyaránt. És a két kezünk nem elég arra, hogy megszámoljuk, mennyiben vett részt ő. 2015-ben lehetőséget kapott, hogy képviselői mandátumát főellenőri pozícióra váltsa. Minden feltételnek eleget tett – szakmainak és erkölcsinek egyaránt, hogy számon kérje a község vezetésétől lépéseiket. Ehhez bátorság, kitartás és óriási elhivatottság volt szükséges és számtalan dokumentum, pénztárkönyv, könyvelés, szerződés és különböző irományok áttanulmányozása után sem adta fel. Párthovatartozás nélkül, az egész község nevében köszönöm Cserkó Margitnak a 31 év kitartó munkáját, amely nem volt mindig felhőtlen és egyszerű. Ha egyetértettünk vele, ha nem, munkájával és jelenlétével hozzájárult ahhoz, hogy a demokrácia egyik legfontosabb alapelve, a többpártrendszer, a pluralitás érvényesülhessen községünkben. Véleményt és esetenként ellenvéleményt formált meg a legnehezebb időszakokban is. Ezért harcoltak eleink 1989-ben és folyamatosan ez a tét.

Kevesen mondhatnak el magukról ilyen gazdag életutat, amelyet a családja, a keresztény konzervatizmus és a magyarságért való odaadás határozott meg! Nyugdíjas éveikhez kívánunk jó egészséget családja körében.

Androvics István

Harminc év a tűzoltóság szolgálatában

NAGY BÉLA, NÁDSZEGI ÖNKÉNTES TŰZOLTÓ SZERVEZET ELNÖKE

A Nádszegi Önkéntes Tűzoltó Szervezet az idén Szent Flóriánnak, a tűzoltók védőszentjének ünnepét május 15-én tartotta. E neves rendezvényt alkalmasnak tartottuk arra, hogy ünnepélyesen megköszönjük az Önkéntes Tűzoltó Testület parancsnokának, Androvics Istvánnak a harminc éves tevékenységét. Androvics István harminc évig volt a tűzoltó vonuló egység parancsnoka. Már a korábbi írásomban megfogalmaztam, hogy az önkéntes tűzoltóság két párhuzamos vonalon tevékenykedik. Az egyik az Önkéntes Tűzoltó Szervezet mint tömegszervezet és valójában mindenki tagja lehet, akit a tűzoltó eszme érdekel vagy valamilyen formában támogatni akarja. Az Önkéntes Tűzoltó Testület egy vonuló egység, aki tüzet olt, egyéb katasztrófáknál tevékenykedik, életet és vagyont ment. Ezt a testületet a mindenkorai polgármester nevezi

ki és tagjai kötelezően igazolt szakképzéssel kell, hogy rendelkezzenek.

Androvics Istvánt, 1990-ben az akkori Egyesült Földműves Szövetkezet vezetősége felkérte, hogy végezzen el egy tűzbiztonság technikai tanfolyamot és egy munkabiztonsági technikai tanfolyamot. Ezek elvégzése után a szövetkezetben kinevezték tűzbiztonsági és munkabiztonsági technikusnak. Mivel a szövetkezet akkoriban a falu legnagyobb munkaadója volt, és itt dolgozott a tűzoltó testület java, adott volt, hogy a parancsnoki funkciót is ő lássa el. Ebben az évben ki is nevezték parancsnokká. A parancsnoki funkció azonban szakképzéshez kötött, ezért ezt a szakmai képzést is el kellett végeznie, amit Galántán a Tűzoltó és Műszaki Mentő Szolgálat járási igazgatóságán végzett el. Ezt a szakvizsgát öt éves periódusokban kellett megismételni. A tavalyi év folyamán úgy döntött, ezt

a szakvizsgát nem hosszabbítja meg és a szimbolikus stafétabotot átadja. A polgármester asszony és a képviselőtestület ezt az elhatározását elfogadta, értékelte az elvégzett tevékenységét és visszavonta a kinevezését. A parancsnoki funkciót januártól Kálozi László tölti be.

Androvics István harminc éven keresztül vezette a testületet. Feladata maga a testület irányítása, a tagok szakképzése, a bevetések irányítása, a dokumentáció vezetése és a testület által használt technikai és védelmi eszközök bebiztosítása volt. Ezen kívül együttműködött a helyi és az állami szervekkel is. A szakképzés és felkészülés elengedhetetlen része a tűzoltó egységek versenye. Az eredmények e téren is magukért beszélnek: többszörös járási elsőség, megszámlálhatatlan kuparészvétel és győzelem. Kétszer szerepeltünk járási győztesként a megyei versenyen is. A volt parancsnoknak jelentős szerepe van a baráti kapcsolatok kiépítésében a kisbéri és a verteskeszthelyi tűzoltókkal. Ezeket a feladatokat mindig példásan teljesítette. Androvics István távozott a parancsnoki posztról, de továbbra is marad a testület tagja mint rajparancsnok.

Az ünnepségen a tűzoltó tagok egy történelmi parancsnoki tűzoltósisakkal ajándékozták meg Androvics Istvánt, ezzel megköszönve a sokéves tevékenységét. Többéves szolgálatáért a Szlovákiai Önkéntes Tűzoltóság a „30 éves hűségért” és „Az érdemekért” kitüntetést adományozta neki. Nádszeg község polgármester asszonya pedig kiemelkedő érdemeinek elismeréseként kitüntetésben részesítette.

Kívánunk a parancsnok úrnak további nagyon jó egészséget, családi és szakmai sikereket.

Az a bizonyos 40 százalék

DEÁK LÁSZLÓ

Kedves Olvasók, ha arra a kérdésre kellene válaszolnom, miért mutatok be az Értékteremtők rovatban olyan írásokat, amelyek az értelmes élet-ről vagy éppen a boldogságról szólnak, akkor válaszképpen elmesélném ezt a kis történetet.

A második világháború alatt a repülésügyi szakemberek rengeteg pénzt és energiát fordítottak a lezuhant gépek tanulmányozására. Egyszer megkérdezte valaki: „Vajon miért nem azokat vizsgáljuk, amelyek a levegőben maradnak?”

Nos, az évek során a pszichológiának is megerősödött egy olyan ága, amely az-

zal foglalkozik, hogy mi az, amiért élni érdemes. Ennek az ágnak a művelői is hasonlóan gondolkodnak, mint a kérdező repülésügyi szakember, és meg vannak győződve arról, hogy éppen olyan fontos megtanítani az embereket arra, hogyan részesülhetnek a legtöbb örömben és a legnagyobb boldogságban, mint ahogy a lélek betegségeinek gyógyítására, amire a hagyományos pszichológia koncentrált. Bizonyára ismerős a mondás, mely szerint az eltitkolt bölcsességnek, ahogyan az elásott kincsnek, semmi haszna. És mivel én rátaláltam erre a kincse-re, kötelességemnek éreztem, hogy megosszam Önökkel, annál is inkább, mert ismerem a mondást, mely szerint csak

„A boldogság az öröm, az elégedettség és a jóllét megtapasztalása, ami azzal a meggyőződéssel párosul, hogy az élet jó, élni pedig érdemes.”

Sonja Lyubomirsky

az válhat maga is gazdaggá, aki másokat is azzá tesz.

Ez az írás ízelítő annak a Sonja Lyubomirsky pszichológus kutatónak a könyvéből, aki már egyetemi hallgatóként is megpróbált válaszokat keresni az olyan alapvető kérdésekre, mint a „**mit jelent a boldogság?**”, és a „**mi benne a rejtély?**” vagy a „**lehet-e tartós a boldogság?**”. Akkoriban egyetemi körökben még úgy vélték, hogy a téma tudománytalan, képlékeny és ködös.

Pedig a világon élő emberek nagy része – mindegy milyen földrészen vagy melyik kultúrában él – azt vallja, hogy a boldogság élete egyik legbecselesebb célja ön maga és mindenekelőtt a gyermekei számára. Lyubomirsky kutatásainak tanúbizonysága szerint ha valaki azon dolgozik, hogy boldogabb legyen, akkor növekszik az energiája, szárnyakat kap a kreativitása, erősödik az immunrendszere, jobbak lesznek a kapcsolatai, termékenyebb lesz a munkájában, és még az élete is meghosszabbodik. A boldogság tehát – ahogyan Arisztotelész is fogalmazott: „**az emberi lét célja és végső értelme**”.

Újabban már égető témává lépett elő a boldogság az összes társadalomtudományban. Ma már komoly és elfogadható célnak számít arra törekedni, hogy boldogok legyünk, hiszen sokan szenvednek, és még többen érzik üresnek magukat, kevesebbnek annál, amik lehetnének. Ma már tiszteletre méltónak számít, ha valaki több örömet, kevesebb gyötrődést, több nyugalmat és kevesebb bizonytalanságot akar az életében.

Sonja Lyubomirsky kutatásai során arra jutott, hogy az emberek boldogságszintje 50 százalékban a gének által meghatározott örökölt tulajdonságaiknak köszönhető. Van szerinte a boldogságnak egy alapszintje, ami hasonló, mint a testsúly alapszintje. Vannak szerencsés emberek, akik nem hajlamosak a hízásra, ezzel szemben másoknak sokat kell dolgozniuk, hogy a kívánt szinten tartsák súlyukat. De természetes érzéseinknek talán a kutatások azon eredménye mond leginkább ellent, mely szerint boldogságszintünk csupán 10 százalékát határozzák meg körülményeink vagy a helyzetünk. Tehát hogy gazdagok vagy szegények, egészségesek vagy betegek, szépek vagy átlagosak vagyunk-e, házasságban élünk-e vagy elváltunk, és így tovább. Sok tudományos vizsgálat kimutatta, hogy a leggazdagabb emberek, akik éves szinten tízmillió dollárnál is többet keresnek, alig magasabb boldogságszintről számolnak be, mint saját irodai alkalmazottaik vagy kétkézi munkásaik.

A jó hír tehát az, hogy bármilyen is kialakítunk, és akármilyen körülmények között élünk is, 40 százaléknyi lehetőség

felett hatalmunk van. Ennyi terünk van a manőverezésre, ennyivel növelheti vagy csökkentheti boldogságunk szintjét az, hogy mit teszünk a mindennapokban, és hogyan gondolkodunk. Ez azt is jelenti, hogy mindannyian sokkal boldogabbak lehetnénk, ha alaposan megvizsgálánk, hogy pontosan hogyan szoktak viselkedni a nagyon boldog emberek.

A kutatások eddigi eredményiből az derült ki, hogy a legboldogabbak: sok időt szánnak a családjukra és a barátaikra (ápolják és élvezik ezeket a kapcsolatokat), nem kényelmetlen nekik kifejezni a hálájukat mindazért, amijük van, sokszor ők sietnek elsőként munkatársaik vagy idegenek segítségére, optimistán tekintenek a jövőbe, élvezik az életet és igyekeznek a jelenben élni, heti, sőt napi rendszerességgel végeznek testmozgást, mélyen elkötelezettek életre szóló céljaik

és ambíciójuk mellett (például harcolnak a csalások ellen, barkácsolnak, vagy továbbadják a gyermekeiknek (is) azokat az értékeket, amelyekben mélyen hisznek). Tudni kell azonban, hogy a legboldogabb embereknek is megvannak a maguk feszültségei, válságai, sőt tragédiái. Ilyen körülmények között éppen annyira kibillenhetnek egyensúlyukból és szenvedhetnek, mint bárki más. Ám az ő titkos fegyverük az a hit, az a növekedésre való beállítottság, az a tartás és erő, amelynek segítségével megbirkóznak a kihívásokkal. Egyszer egy bölcs ember azt mondta a fiának: „**Ha boldog akarsz lenni, hát legyél.**” Ne feledjük hát, hogy a boldogság is csak választás kérdése.

Forrás:

Lyubomirsky, S. (2008). *The How of Happiness*. New York: The Penguin Press.

Győri Viktória

AZ INTERJÚT SZABÓ GABRIELLA KÉSZITETTE

Tehetséges, talpraesett, csinos és folyamatosan keresi a lehetőséget a fejlődésre. A nádszegi kézilabdázó hét éves kora óta a pályán van, jelenleg a Szombathelyi Kézilabda Klub játékosa és a szlovák junior kézilabda-válogatott tagja.

Kedves Viki, egy nagy gratulációval szeretnénk indítani, hiszen májusban volt a születésnapod, s immár hivatalosan is felnőttél. Hogy élted meg a bűvös 18-as átlépését? Meg tudtad ünnepelni?

Nagyon szépen köszönöm a gratulációt. Hihetetlen hogy mennyire repül az idő, és hogy már felnőttnek mondhatom magam. A vírushelyzet miatt sajnos nem kockáztathattunk semmiféle ünneplést, mivel még tartott a bajnokság. Emiatt a családom sem tudott lejönni hozzám, viszont a barátaim bearanyozták a napom és a sok jókívánság is nagyon jólesett.

Milyen gyakran tudsz hazalátogatni a családotodhoz? A covid miatt ez való-

színűleg nem volt egyszerű az elmúlt hónapokban.

Pontosan, nem egyszerű. A hazautazás lehetősége változó. Van, amikor 2 hónapig sem tudok hazalátogatni, viszont a szünet idején szerencsére erre sokkal több lehetőség van.

Hogyan zajlik egy junior sportoló napja? Mi fér bele, és mi marad ki egy átlagos kamaszéhoz képest?

A mindennapjaim nagyon hasonlóak, szinte egyformák. A heti 7-8 edzés és mérkőzés mellett nincs igazán szabad időm. A reggeli edzések után az időmet délután 2-ig az iskolába töltöm, majd következik a másik edzés. Az estém pedig pihenéssel és tanulással telnek, vagy ha köny-

vebb nap következik, a barátnőimmel elmegyünk valamerre kikapcsolódni. A különbséget abban látom, hogy amíg a velem egykorúak nyugodtan végzik a dolgukat, a szabad idejükben buliznak vagy a családjukkal vannak, addig nekem zűrösebb napokon sokszor még a pihenés is kérdéses.

Jelenleg milyen iskolába jársz? Mennyi időd jut a tanulásra?

Jelenleg a Szombathelyi Nagy Lajos gimnázium 11.-es tanulója vagyok. Nyilván a sport mellett elég nehéz beosztani a tanulásra való időmet, de próbálok minél többet fókuszálni arra is.

Mesélj, kérlek egy kicsit a kezdetekről! Hogyan, kitől jött a kézilabda ötlete 7 éves korodban?

Anyukám is kézilabdázott iskolás korában. Ő íratott be még a nádszegi általános iskolában kézilabdaedzésre, ahol nagyon megtetszett ez a sport és azonnal tudtam, hogy ezzel szeretnék foglalkozni.

Következő lépésként Győrbe mentél tanulni és játszani. Hogy éreztél magad abban a csapatban?

Győr egy hihetetlenül jó emlék számomra. Sokat köszönhetek az ott töltött időnek és fáradozásnak. Szlovák iskolából magyarra váltani nehéz volt, de az ott dolgozó tanárok nagyon sokat segítettek ebben. Kézilabda terén nagyon szerettem ott játszani, sokat tanultam az edzőimtől és a fejlődés szempontjából is egy nagyon értékes állomás volt számomra. Könnyen be tudtam illeszkedni az ottani körforgásba, a lányok is sokat segítettek, mivel befogadóak és segítőkészek voltak. Ebben az időszakban

tanultam meg önállóan élni. Viszont egy idő után úgy éreztem, kell a váltás.

Ekkor jött Szombathely... Miért épp ez a klub lett a következő állomás?

GyV: Kaptam egy megkeresést a szombathelyi ügyvezetőtől, aki egyben az edzőm is, egy nagyon jó ajánlatot kaptam tőle. Nehéz kérdés volt eldönteni, hogy megéri-e váltanom vagy sem. Most már nem bánom a döntésemet.

Sikerült beilleszkedned az új közegbe?

GyV: Igen, itt Szombathelyen mondhatni egy teljesen új csapat jött létre, mivel a nyáron sok játékos érkezett a klubhoz. Szerencsére volt közöttük, akit már ismertem, ezért nagyon könnyű volt a beilleszkedés az itteni közegbe.

Milyen poszton játszol a pályán? Mi a feladatod?

Beállós posztot játszom, ennek az a lényege, hogy támadásban a falban a védekező embereket meg tudjam zárni a csapattársaim számára, a passzokat pedig tudjam értékesíteni. Védekezésben 2-es vagy 3-as poszton vagyok.

A professzionális sport lemondásokkal is jár. Vannak olyan dolgok a te életedben is, amik a kézilabda miatt maradtak ki, vagy amiket a sport miatt halasztottál el?

Minden korunkbeli ilyenkor jár szórakozni a barátaival. Nekünk ezt nélkülözni kell. Ezen kívül nehéz megszervezni például a nyaralásokat is, mivel nem tudni, mikor csúszik be egy edzés.

Mennyire nehezítette meg az életedet, hogy fiatal korodban elkerültél a csalá-

dodtól? Előnyöd vagy hátrányod származott a korai önállóságból?

Az elején nagyon nehéz volt, sokszor éreztem honvágyat, de fiatalon még többet tudtam hazajárni. Viszont a családom ezt nagyon megkönnyíti, mivel nagyon sok mérkőzésemre eljönnek. Mostanra már teljesen beleszoktam ebbe, de azért sok olyan pillanat van, amikor hiányzik a családom. Ahogy már utaltam rá, szerintem így jobban önállósodik az ember és megtanul egyedül megoldani dolgokat. Nyilván még mindig vannak helyzetek, amikor kell anya segítsége.

Van-e olyan sportág, ami a kézilabdán kívül közel áll hozzád?

Nagyon sok sportot nézek, a kedvencem a Forma-1 és a labdarúgás. Ezekben vannak

külön kedvenceim is. Az úszást is nagyon szeretem.

Milyen sporttal kapcsolatos terveid vannak? Gondolunk itt klubra, díjra, címre, esetleg ettől független más célra.

Nem nagyon nézek a távoli jövőbe. A jelenlegi klubommal vannak most céljaim a következő szezonra: az ifjúsági bajnokságban a döntőbe jutás, a felnőttek között pedig minél több egyéni eredményt elérni. Később, ha úgy adódik, szeretnék majd külföldre is eligazolni. És persze minden kézilabdázó szeretne a bajnokok ligájában játszani, ez nekem is egy nagy álmom.

Gondolkodsz további tanulmányokban? A sporton kívül milyen foglalkozást tudnál elképzelni magadnak?

A szak választása terén még nem nagyon tudom elképzelni, mit is szeretnék dolgozni a jövőben, viszont szeretnék egyetemre menni majd.

S végül kérlek, meséld el, hogyan lettél tagja a szlovák junior kézilabda-válogatottnak! Mi alapján kerülhet be valaki a csapatba?

Már a serdülő válogatottba is volt szerencsém bejutni, most is megkaptam a behívót. Nehéz megmondani, pontosan mi alapján választanak játékosokat. Én abban hiszek, hogy ez a sok áldozat és a kemény munka gyümölcse. Sok tehetséges fiatal játékosnak van lehetősége bejutni, minden akarat kérdése.

Ahogy a nagykorúsághoz, a válogatottsághoz is szívből gratulálunk! Köszönjük a beszélgetést, további sok sikert, jó lehetőségeket, fejlődést és kellemes nyarat kívánunk!

Szépe János

AZ INTERJÚT RÓZSA SÁNDOR KÉSZITETTE

A nádszegi futballcsapat klubhelyiségében, ahol a csapat tróféáit őrzik, van a falon az új címer mellett képrámában egy 19-es számú futballmez aláírással. A szám fölött a név: Szépe. Szépe Janitól, a falu legeredményesebb labdarúgójától kaptuk, akiről elsőként mi a Hírharangban mondhatjuk el, hogy Magyarország legfelsőbb osztályában kezdi a 2021/2022-es idényt. A riport kérdéseit tekintettel a járványra és a riportalany elfoglaltságára az interneten küldtük el. Lássuk tehát a kérdéseket és a válaszokat:

Mikor és hol rúgtál először labdába? Emlékszel-e rá, milyen mezben futottál gyerekkorodban a pályára a csapattal?

Pontosan nem tudom megmondani, hogy mikor és hol rúgtam először labdába, de viszont az ötös mezzámomra emlékszem, ami az első tétmétközésemen volt rajtam.

Mennyit focítottál Nádszegen?

Sajnos egyelőre nem sokat, 11-től 13 éves koromig, az akkori benjaminka csapatában, azután kerültem Galántára.

Ki vitt ki a focipályára? Hány éves korodban?

Az megvan, hogy milyen volt az első edzés a pályán, amire beálltam, de hogy mi-

kor és ki vitt ki, az viszont már nincs. Közel laktunk a focipályához, ahol sok gyerek volt az utcában, úgyhogy elképzelhető, hogy valamelyikükkel mentem ki először.

Honnanról számítod a profi pályafutásod?

2017 júliusától számítom a profi pályafutásom, ugyanis akkor írtam alá az első profi szerződésemet Mosonmagyaróváron.

Van, vagy volt polgári foglalkozásod a focin kívül?

A focin kívül eddig még nem volt más foglalkozásom. Ahogy befejeztem a ta-

nulmányaimat, egyből belecsöppentem a felnőtt labdarúgás világába.

Mi lettél volna, ha nem focista?

Ezzel a kérdéssel nem is szoktam foglalkozni, mert kisgyerek korom óta mindig is focista akartam lenni, semmi sem érdekelt annyira, mint a foci, és hála Istennek nekem ez a lehetőség megadatott.

Úgy tudom, 2016-ban a DAC színeiben is játszottál. Mi vitt el onnan?

2015 nyarától számítva 2 szezon lehúztam a DAC felnőtt csapatánál. Sikerült bemutatkoznom az A csapat színeiben is, de többnyire a B csapatban kaptam lehetőséget, ami akkor a 3. ligát jelentette. Két ok miatt távoztam. Szerettem volna minél több lehetőséget kapni minél magasabb szinten, de akkor még fiatalként nem volt annyira reális az első osztály, viszont a harmadikat sokszor kevésnek éreztem. Fejlődésem szempontjából köztes utat kellett keresnem, így amikor megkerestek Mosonmagyaróvárról, szinte nem is gondolkodtam a lehetőségen. Távozásom másik oka pedig az volt, hogy nem éreztem magam kellőképpen megbecsülve hazaiként.

A magyar NB II-ben sok mérkőzést játszottál. Melyik csapatnál éreztél igazán jól magad?

Az NB I-ben és NB II-ben van összesen 80 meccsem. Eddig két csapatban szerepeltem, Mosonmagyaróváron és Zalaegerszegen, mind a két helyen nagyon jól, sőt

otthonosan éreztem magam, ezért mindig jókedvvel gondolok vissza a két városra.

Milyen poszton játszol általában? A profiknál van átjárás a posztok között?

Az én posztom középhátvéd, itt érzem magam legjobban a pályán és itt is tudok a legjobban teljesíteni. Természetesen a profiknál is vannak olyan játékosok, akik több poszton is bevethetők, de én nem tartozom közéjük.

Hogyan dől el valakiről, hogy csatár vagy védő leszel?

Általában azok a játékosok vannak elől, akik labdaügyesek, fürgébbek, érzik a kaput, be tudják fejezni az akciókat, hátra pedig olyanok kerülnek, akiknek jók a fizikai adottságaik, jól szerelnek. Mindenben lehet fejlődni, de egészen a legfiatalabbaknál is már észrevehető, hogy kinek mi az erőssége, így az edzők ez alapján döntenek.

Nálad hogyan volt?

Azt lehet mondani, hogy amióta focizom, szinte csak középhátvéd voltam. Ezen a poszton tudtam mindig is a legmegbízhatóbban játszani, ezért is ragadtam itt fiatal koromtól.

Mennyire számít az edző szimpátiája abban, hogy ki lép pályára?

Az edző szerepe nagyon fontos egy csapatnál. Mindegyiknek megvan a maga filozófiája és általában olyan játékosokat

szoktak berakni, akik meg tudják valósítani az elképzeléseiket.

Kijössz általában az edzőkkel, játékos-társakkal?

Aki ismer, az tudja, hogy nem vagyok az a típus, aki keresi a konfliktusokat, ezért ki szoktam jönni mind az edzőkkel, mind a csapattársakkal. Nyilván vannak olyanok, akiket jobban vagy kevésbé kedvelek, de ez így van rendjén.

Tudják, merre van Nádszeg? Nem csodálkoznak, hogy milyen jól tudsz magyarul?

Olyan csapatban még nem játszottam, ahol ne tudták volna, hogy nádszegi vagyok. Szinte senki se hallott még róla, itt a magyarországiakra gondolok, de elmagyaráztam nekik, hogy merre is található, így könnyebben sikerült megérteniük, hogy miért magyar az anyanyelvem.

Mennyit edzés van naponta egy profi csapatban? Bírod erőnléttel?

Majdnem minden edzőnél más az edzés száma. Valaki egyet szokott naponta, valaki kettőt, de talán nem is az a legfontosabb, hanem az elvégzett munkának a minősége. Akinek nincsen meg a megfelelő erőnléte, az nem fog tudni érvényesülni a profi futballban.

A Covid alatt is ugyanolyan volt a felkészülés?

Tavaly tavasszal, amikor nálunk is megjelent a Covid, akkor teljesen le kellett, hogy álljunk, betartva a higiéniai szabályokat. Nagyjából egy hónap után kezdehettünk

el edzeni kis csoportokban, de azokat az edzéseket nem lehet összehasonlítani egy normális csapatedzéssel.

H: Van menedzsered, aki intézi az átigazolásaid technikai és anyagi részleteit?

Igen, jelenleg van menedzserem.

Hol kezdted a 2021/2022-es szezont?

Most a szezon végén lejárt a szerződéselem a ZTE-nél, ahol nem számítottak velem tovább. Mezőkövesdre szerettek volna és sikerült is megegyeznünk.

A magyar bajnokság 159., a szlovák 118. helyre rangsorolt játékos vagy. Ennek értéke van euróban is. Mennyi?

Megmondom őszintén, hogy én ilyenekkel nem szoktam foglalkozni, úgyhogy erre nem tudok választ adni.

Ha összedobnának a nádszegiek ennyit, eljőnél a „nádszegi druzstevníkba”?

Jelenleg arra törekszem, hogy minél magasabb szinten tudjak játszani. Idővel szeretnék majd visszatérni szülőfalumba focizni, de ahhoz nem fog kelleni összedobni semennyit se.

Otthon leszel a nádszegi búcsún?

Szeretnék ott lenni mindenképp, de sokszor az adott hetemet se tudom, hogyan fog alakulni.

Mit üzensz a nádszegi focigyerekeknek?

A kitartásnak és a kemény munkának eredménye van és élvezzék ki a foci minden egyes pillanatát, ameddig lehet.

Köszönöm szépen a válaszokat, és kívánok sok sikert a mezőkövesdi NB I-es csapatban!

Parkolás

RÓZSA SÁNDOR

A faluban rengeteg a vállalkozó. Ebben világbajnokok vagyunk. Többnyire kis építőipari cégek egy-két tucat alkalmazottal. Az alkalmazottak még kisebb vállalkozók, szakszóval úgynevezett kényszervállalkozók. Van egyéni vállalkozói engedélyük, saját hatáskörben elvezetik vagy nem, az egészségügyi biztosítást, szociális hozzájárulást, nyugdíjalapba a befizetéseket, adót. Könyvelnek. Gondoljunk bele, ki az, aki egymaga nekifog megrendelésre egy ház felépítéséhez, hőszigeteléséhez, alapozásához vagy bármi máshoz? Így aztán partikba verődnek és közösen bevállalják a nagyobb munkákat. Aki mindezt megszervezi és összehozza, annak kapcsolata van a nagyobbakkal, a nagyobbaknak a még nagyobbakkal, annak a beruházóval, annak meg a miniszterrel. Így épül Pozsony és az ország. Nem is baj ez. Az út mentén amerre kirajanak hajnalban a vállalkozók, eldobott sörösdobozok, csomagolópapírok és üres

„treszkás” totykák jelzik, merre járnak épp most a fiúk. Bocs! Tévedek! Mióta a faluban szeparált hulladékgyűjtés van, mindenkit meggyőztünk. A szemetet szépen elteszik az autóba, szétválogatják és a kukába dobják ott, ahova éppen mennek.

Akiről most szó lesz, az is ilyen kisvállalkozó. Van egy autója, belefér öt ember meg a szerszámok. Van egy másik autó is, amit be lehet vetni, ha kell még ember, vagy vinni kell még valamit a munkához. Az egyszerűség kedvéért nevezzük emberünket E.-nek. Történt, hogy E. elvállalt egy munkát Pozsonyban. Megállapodott a nagyobb vállalkozóval, majd a kisebb vállalkozókból összeszedte a csapatot. Ment minden, mint a karikacsapás, elvitte a munkásokat a helyszínre, beszerezte az anyagot, tárgyalt az építésvezetővel, ha kellett, dolgozott. Már több hete minden jól működött, mikor egy hétfői napon hazafelé megálltak egy vendéglőben inni va-

lamit, mert hogy nagyon megszomjazott a társaság. Fizetésnap vagy a nagy meleg volt az oka, de elhúzódtott a szomjoltás. Mindenki fizetett egy kört, a főnök meg kettőt és elindultak hazafelé. Sikerült megtalálni az autókat. Az egyiket itt, a másikat ott. A csapatszállító autó már hazafelé tartott, mikor csörgött náluk a mobil. A főnök hív. Gyertek vissza értem, baj van. Visszafordulnak és megkeresik E.-t, aki áll az öreg, épp csak üzemképes, koszos Felícia mellett és káromkodik. Szidja a rendszert és mindenkit, aki belefér. Az autó nem indul. Rajta a kerékbilincs. Szerencsétlenségére rossz helyen parkolt le, a rendőrség meg tette a dolgát. E. átgondolta a dolgot, amíg visszajöttek érte és mivel rendőrt nem látott, úgy döntött, nem hív semmilyen telefonszámot, nem fizet. Nem ér annyit az egész autó, ki tudja mennyi a büntetés. Vigye, akinek kell. Beült hatodiknak és óvatosan hazaeveztek. Otthon, éjjel emberünk, E. újra átvette, átszámolta a dolgot. A kocsiban benne vannak a szerszámok, két zsák cement a csomagtartóban, ott az iratok is, meg tele a tank. Kigondolta, megoldotta! Beballagott a helyi rendőrségre és bejelentette az autója ellopását. Jött a kihallgatás. Emberünk E. mindent pontosan elmondott: Kedden reggel megyek a kinti garázsba, ott tartom a rosszabbik cégi kocsit, be akarok ülni, nos nincs! Pénteken beálltam és azóta nem használtam. A kulcs? A garázs ajtó? Kapu? Udvar? A kulcsot az autóban hagytam, nem szoktam ki-

Nyári szókereső

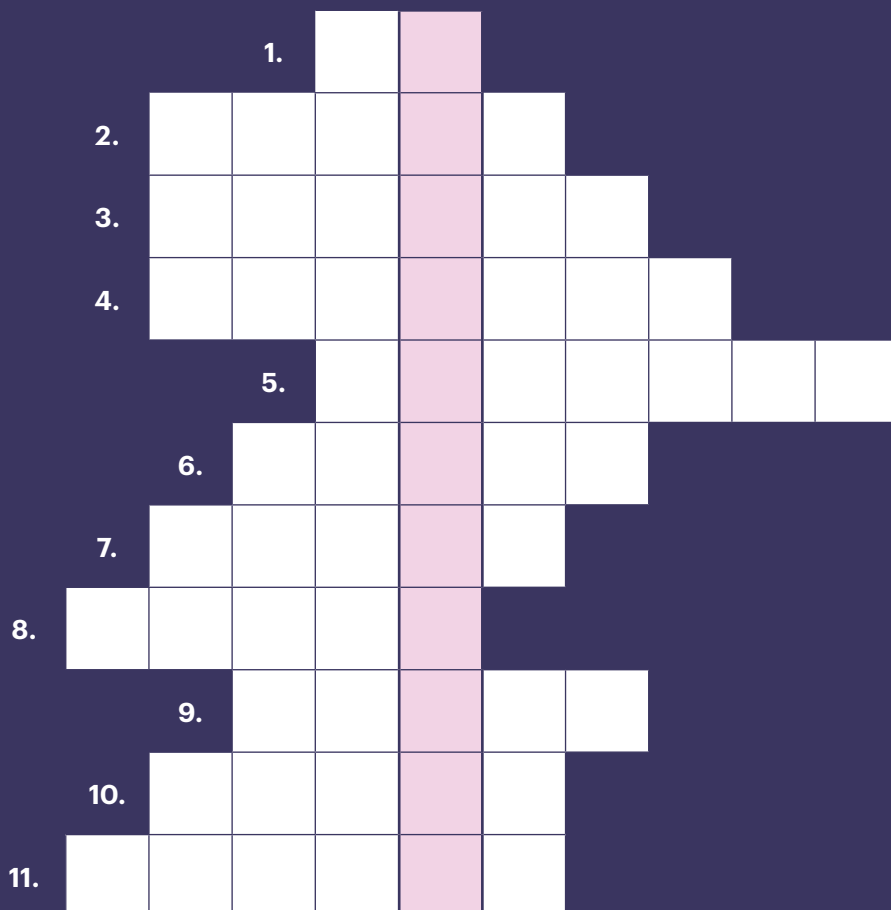
Nyári rejtvényünk megfejtését július 31-ig várjuk

a hirharang.szerk@gmail.com címre. A megfejtéshez jó szórakozást,
sok sikert kívánunk!

venni. Minek? Ilyen tragacs kinek kell? A kinti garázson rendes ajtó sincs, csak olyan beálló. Kapunk nincs az udvaron. A kutyákat elzárva tartom. Amúgy meg zsákutcában lakunk, nem jár erre senki. Nem hallott semmit? Zajt, motorzúgást? Nem. Nem ugattak a kutyák? A kutyák mindenre ugatnak, mélyen alszunk, nehéz volt a hétvége, még ittunk is. Mikor tűnt el az autó? Nem tudom, a mai napig nem kerestem. Nem hiányzott, péntek óta nem kellett. Mit volt mit tenni? A rendőrség felvette a jegyzőkönyvet, elrendelte a körözést. Emberünk E. hazament, tette a dolgát a maradék egy autóval és várt. Alig telt el egy hét, hívták a rendőrségtől. Megvan az autó! Nagyszerű! Remek! Nincs összetörve? Hol találták meg? Pozsonyban. Nahát! Egy parkolóban, mondja örömmel a rendőr. Ezután technikailag is megoldották a dolgot. A rendőrök levették a kerékbilincset, E. pedig a nála levő „egyetlen pótkulccsal” hazahozta az öreg Škodát. Mindenki jól járt. Megoldottak egy lopást, meglett egy autó. Emberünk, E. hálásan megköszönte a gyors intézkedést és még egy pezsgőt is hozott a rendőröknek, de azok ezt nem fogadták el. Nem ezért tették. Ez a dolguk. A tolvajt azóta is keresik, hogy behajtsák rajta a tilos parkolását járó büntetést.

Így volt vagy nem, ki tudja? Aki kíváncsi rá, kérdezze meg E.-t.

1. SZEGÉNY EMBERT AZ [...] IS HÚZZA
2. VERI AZ [...] A FELESÉGÉT
3. KITETTÉK A [...]
4. SZÓLJ IGAZAT, [...] A FEJED
5. BORBAN AZ [...]
6. EGYSZER VOLT [...] KUTYAVÁSÁR
7. NINCSEN RÓZSA [...] NÉLKÜL
8. A [...] IS CSOMÓT KERES
9. ELMENNE A [...] TEMETÉSÉRE
10. EGYIK [...] MÁSIK EB
11. AKI [...] VET, VIHART ARAT

A Tavaszi virágkosár helyes megfejtői közül **MAGYARICS KITTIT** sorsoltuk ki, nyereeményéhez szívből gratulálunk!

Nyári program- ajánló 2021

JÚLIUS 3.

II. Retrofesztivál a sportpályán

Mr. President, Zoltán Erika és sokan mások

JÚLIUS 9-11.

I. Levendula napok

3+2 zenekar és a Parnograszt

JÚLIUS 5-9.

A Nádszegi Magán Szabadidőközpont nyári tábora

JÚLIUS 12-16.

A Csemadok felfedező tábora

JÚLIUS 19-23.

A Csemadok foci- és Eperke tábora

AUGUSZTUS 9-12.

Néptánc- és kézművestábor a kultúrházban

Fecske Renivel és Oláh Attilával (Nyuszi bácsival)

AUGUSZTUS 19-22.

Szent István napok a Lombok alatt

Kiállítás, koncertek, tánc és mulatozás

Augusztus 19. – csütörtök

„Te az enyém, én a tiéd” – így házasodtak a nádszegiek, Bencze-ház

Augusztus 20. – péntek

Pósfa lemezbemutató koncert a Bencze-házban, utána táncház Retro diszkó a focipályán

Augusztus 21. – szombat

Szentmise, koszorúzás és ünnepség
Princess zenekar • ZSEB zenekar

Augusztus 22. – vasárnap

Fagifor
Charlie – élő koncert

A szervező a programváltoztatás jogát fenntartja.

Szerkesztőség: Szabó Gabriella, Bugár Andrea, Kacz Éva, Deák László, Rózsa Sándor • Grafika: Trepák Tamás

Kiadja a Nádszegi Községi Hivatal, 925 42 Trstice 667 • Telefon: +421 31 77 82 232

ObecTrstice

obec@trstice.sk

www.trstice.sk